KELEIVIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje, Kanadoje, Pietų Amerikoje, Europoje..$4.00
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER — LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Represents over 75,000 Lithuanians in New England and about 1,000,000 in the United States
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO.28 | "Keleivio" Telefonas: SO 8-3071 | SOUTH BOSTON, MASS., LIEPOS (JULY) 13, 1955 | Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879 | Atskiro Numerio Kaina 10 Centų | 50 METAI

Prez. Eisenhower Penktadienį Kalbės apie Ženevos Derybas

Valstybės Sekretorius Penktadienį Tarsis su Anglijos ir Prancūzijos Užsienių Reikalų Ministeriais; Šį Šeštadienį NATO Valstybių Užsienių Reikalų Ministeriai Posėdžiaus Paryžiuje

Jau paskutinė savaitė prieš keturių didžiųjų valstybių vyriausybių galvų pasimatymą Ženevoje, kuris prasidės liepos 18 d. Eina paskutinieji pasiruošimai ir pasitarimai.

Valstybės sekretorius John Foster Dulles šį penktadienį tarsis su Prancūzijos ir Anglijos užsienių reikalų ministeriais, o šeštadienį Paryžiuje susirinks visų NATO (Šiaurės Atlanto Gynimosi Sąjungos) valstybių užsienių reikalų ministeriai aptarti keturių didžiųjų pasitarimų darbų tvarką. Siekiama, kad visos Vakarų valstybės būtų vieningos nuomonės dėl pasitarimų su rusais.

Prezidentas D. D. Eisenhower šį penktadienį, prieš vykdamas į Ženevą, 8:15 val. vakaro (rytiniu laiku) kalbės į tautą apie Ženevos pasitarimus ir laukiama, kad jis paminės, kokius klausimus Amerika skaito svarbiausiais Ženevos derybose. Spėjama, kad pirmą vietą užims nusiginklavimo klausimas.

Indijos vadas Nehru, lankydamasis Londone, siūlė, kad keturi didieji bandytų aptarti ir Tolimųjų Rytų klausimus (Kinijos įsileidimas į JT organizaciją, Formozos klausimas ir pan.). Bet Amerika nemano tų klausimų svarstyti, nes juos svarstant reikėtų pasikviesti ir Kinijos vadus, o Amerika sako, kad kviečiant kinų komunistų vadus reikia kviesti ir kinų nacionalistų vadus, su kuo komunistai nesutinka.

Iš visų pasisakymų atrodo, kad Amerikos vadai tikisi Ženevoje šiek tiek pastūmėti pirmyn nusiginklavimo klausimą, bet ir dėl to pasirodys, ar rusai sutinka rimtai tartis dėl tikros nusiginklavimo kontrolės. Kiti klausimai bus pakelti ir aptarti, bet kokio nors sprendimo nelaukiama.

ANGLAI IŠRADO MECHANIŠKĄ KARVĘ

Anglijoj išrasta ir jau vartojama mašina, kuri iš žolės išspaudžia proteiną ir tuo būdu atlieka tokį pat darbą, kaip karvės pilvas, kuriame iš žolės padaromi proteinai karvei maistui ir pienas. Išradėjai sako, kad nauja mašina gerai pasitarnaus tiems kraštams, kur žmonės maitinasi skurdžiu maistu be proteinų. Tokiuose kraštuose mašina proteinams iš žolių spausti padės žmonems geriau maitintis.

Bulganinas Ženevoj Kalbės "Atvirai"

Rusijos ministerių pirmininkas Nikolai Bulganin, kalbėdamas apie Ženevos didžiųjų derybas, siūlė visiems "atvirai" kalbėti. Jis sakė, kad Sovietai bėgyje kelių dienų paskelbs savo pažiūras į "vokišką klausimą".

Kalbėdamas apie Ženevą rusų užsienių reikalų ministeris Molotovas sakė, jog nesą abejonės, kad didžiųjų valstybių vadai kalbės ir apie nusiginklavimo klausimą.

Kaip Vakarų taip ir Rusijos vadai prieš Ženevos derybas rodo linksmą šypseną ir pranašauja pasisekimą.

Prancuzai Duoda Tunisui Autonomiją

Prancūzų parlamentas 540 balsų prieš 43 balsus nutarė patvirtinti Prancūzijos vyriausybės sudarytą sutartį su Tuniso valdovu dėl suteikimo Tunisui plačios vidaus autonomijos. Už sutartį balsavo ir prancūzų komunistai, kurie paprastai balsuoja prieš vyriausybės remiamus sumanymus.

Pagal sutartį Tuniso tvarkymas palaipsniui pereis į arabų rankas, o Prancūzija pasilaiko sau krašto gynimą ir užsienių politiką.

TRYS AMERIKIEČIAI GRĮŽTA IŠ KINIJOS

Trys buvę Amerikos kareiviai, kurie pateko į bolševikų nelaisvę Korejoj ir paskui atsisakė grįžti namo, dabar apleido Kiniją ir grįžta į Ameriką. Grįžtantieji sako, kad kinai gyvena nuolatinėj baimėj ir nors nekenčia komunistų režimo, bet neturi galimybės jo atsikratyti.

Grįžta buvę kareiviai: William A. Cowart, 22 metų, iš Dalton, Ga.; Lewis W. Griggs, 22 metų, iš Jacksonville, Tex.; ir Otto G. Bell, 24 metų, iš Olympia, Wash.

Vengrai Areštavo Amerikiečius Žurnalistus

Vengrijos komunistinė vyriausybė patvirtino žinią, kad Amerikos korespondentas Endre Marton ir jo žmona esą areštuoti, kaip Amerikos "šnipai." Marton yra Associated Press korespondentas Vengrijoj nuo 1947 metų, o jo žmona yra United Press korespondentė maždaug nuo to pat laiko.

PLIENO DARBININKŲ STREIKUI PASIBAIGUS

Džiaugsmo apimti plieno įmonių darbininkai ant rankų kilnoja savo unijos pirmininką David J. McDonald, kad jis sugebėjo išsiderėti žymaus atlyginimų pagerinimo ir jiems tereikėjo vos pusę dienos streikuoti.

Čili Respublikoj Darbininkai Juda

Čili respublikoj tęsiasi susisiekimo darbininkų streikas, o liepos 7 d. unijos ten buvo paskelbusios vienos dienos generalinį streiką, kuris pilnai pasisekė. Gyvenimas vienai dienai buvo visiškai sustojęs. Darbininkų unijų centras grasina po 10 dienų paskelbti neribotą generalinį streiką, jei vyriausybė nepriims darbininkų reikalavimų dėl uždarbių pakėlimo.

Darbininkų neramumai Čili respublikoje kilo dėl brangenybės. Dėl infliacijos kainos labai pakilo, o darbininkų uždarbiai toli atsiliko nuo kainų. Jei prieitų prie visuotino generalinio streiko, tai laukiama, kad Čili vyriausybė neatsilaikys ir nugrius. Ją greičiausia pakeistų kariška diktatūra.

Senatvės Pensijos Svarstoma Kongrese

Senatvės pensijų įstatymo svarstymas kongrese tęsiamas. Atstovų rūmų komisija jau patvirtino demokratų iškeltą sumanymą pagerinti pensijas, moterims pradėti mokėti senatvės pensijas sulaukus 62 metų, mokėti pensijas darbo invalidams nežiūrint jų amžiaus ir kartu tariamasi pagerinti įmokėjimus į senatvės pensijos kasą. Dabar darbdaviai ir darbininkai moka po 2%, o pagal naują įstatymą reikėtų mokėti po 2 su puse nuošimčius.

Įstatymas dabar svarstomas atstovų rūmų visumos, o paskiau jį dar turės priimti senatas. Manoma, kad gal tik kitais metais įstatymas bus pakeistas.

Atidarė Oro Akademiją

Amerikos oro akademija, kuri auklės karininkus oro pajėgoms, šį pirmadienį buvo atidaryta laikinose patalpose, Denver, Colo., mieste. Vėliau oro akademijai bus statomos naujos patalpos tame pat mieste.

Einsteinas Įspėjo Žmones dėl Karo

Prieš mirdamas mokslininkas Albert Einstein, kartu su keliais kitais mokslininkais, buvo paruošęs įspėjimą visoms tautoms dėl gresiančio vandenilio karo. Einsteino testamentą-įspėjimą paskelbė anglų mokslininkas Bertrand Russel.

Savo testamente Einsteinas sako, kad būsimame kare neabejojamai bus vartojami vandenilio ginklai, kurie gresia sunaikinti visą žmoniją, o todėl Einsteinas ir kiti mokslininkai ragina visas vyriausybes atsisakyti nuo karo, kaipo priemonės savo politikai vykinti. Klausimas prieš žmoniją, pagal Einsteiną, dabar stovi taip: Ar mes padarome galą žmonijai, ar padarome galą karui?

Be Einsteino tą dokumentą dar pasirašė šie mokslininkai: Bertrand Russel, P. W. Bridgman, H. J. Muller, L. Infeld, Hideki Yukawa, J. T. Rotblat ir C. F. Powell.

Eilė mokslinikų to dokumento betgi nepasirašė.

1,200 Imigrantų Atvyksta Antradienį

Šį antradienį į New Yorko uostą atvyksta laivas su 1,200 naujų ateivių, kurie atvyksta Amerikon pagal naują pabėgėliams įsileisti įstatymą. Trečdalis atvykstančiųjų yra pabėgėliai iš bolševikų užgrobtųjų kraštų ir du trečdaliai yra giminės Amerikoje gyvenančių žmonių.

Valstybės departamentas sako, kad iki liepos 1 d. jau yra išduota 37,642 vizos naujiesiems ateiviams, bet dar reikia daug tūkstančių sponsorių, kad visi įstatyme numatyti įsileisti žmonės galėtų atvykti.

Tito Kelia Kainas

Jugoslavijos vyriausybė pakėlė kai kurių maisto produktų kainas 33 nuošimčius, "kad paskatinus valstiečius daugiau maisto gaminti." Kartu pakelti šiek tiek ir dirbančiųjų uždarbiai.

Laosas Skundžiasi Dėl Bolševikų Atakų

Laoso vyriausybė (šiaurinėj Indokinijoj) skelbia, kad komunistai nesilaiko Ženevos sutarties, pasirašytos prieš metus laiko, ir puldinėja Laoso kariuomenę. Laoso vyriausybė sako, ji "turės imtis priemonių" bolševikų puolimus atremti.

Puolimus prieš Laoso kariuomenę daro Laoso bolševikiška vyriausybė, kuri įsikūrė šiaurinėj krašto dalyje ir gauna pagalbą iš komunistinės Kinijos ir šiaurinio Anamo komunistų.

Ženevos sutartis bolševikams buvo labai naudinga, o tą dalį sutarties, kuri jiems nėra naudinga, bolševikai meta į gurbą ir tęsia puolimus.

Vėliausiomis žiniomis Laoso kariuomenė bolševikų puolimą atmušusi.

64,000,000 Dirba

Šių metų birželio mėnesį Amerikoje dirbančiųjų skaičius pirmą kartą pasiekė ir perviršijo 64,000,000. Palyginus su gegužės mėnesiu dirbančiųjų skaičius birželio mėn. padidėjo 1,313,000 žmonių. Iš viso dirbančiųjų skaičius tą mėnesį pasiekė 64,018,000.

Bedarbių skaičius, pagal valdžios statistiką, per birželio mėnesį sumažėjo 190,000 ir to mėnesio gale siekė 2,679,000.

Prieš tai aukščiausias skaičius dirbančiųjų Amerikoje buvo užregistruotas 1953 metų rugpiūčio mėnesį, kada dirbančiųjų skaičius buvo pasiekęs 63,700,000.

ARGENTINA ATLEIDO 106 KARININKUS

Argentinos vyriausybė atleido iš pareigų 106 karininkus, kurie vienu ar kitu būdu buvo įsivėlę į karišką sukilimą prieš Argentinos prezidentą Peroną. Daugiausiai atleista karo laivyno karininkų, net 81, o kiti yra karo aviacijos ir armijos karininkai.

Argentinoj Eina Demonstracijos Prieš Perono Vyriausybę

Katalikų Akcijos Nariai Šaukia "Šalin Tironas!" Policija ir Gaisrininkai Demonstrantus Išvaikė; Daug Areštų; Kardinolas Padeda Raminti Minią

Liepos 9 d. Argentinos nepriklausomybės paskelbimo sukaktuvių dieną katalikų akcijos nariai Buenos Aires Mieste suruošė viešas eisenas be policijos leidimo. Keli tūkstančiai demonstrantų žygiavo pro katedrą ir pro prezidento rūmus. Policija demonstrantų neužkabino, tik sekė iš paskui. Argentinos kardinolas Copello kvietė katalikus laikytis ramybėje, bet jo raginimas kaip ir policijos draudimas nieko negelbėjo.

Liepos 10 d. katalikų demonsracijos atsinaujino ties katedra. Bet tą dieną valdžia pasiuntė gaisrininkus miniai išvaikyti. Gaisrininkai su vandeniu žmones išvaikė, o policija areštavo keliasdešimt demonstrantų. Sekmadienį demonstracijos buvo daug triukšmingesnės. Minia šūkavo: "Šalin tironas," "tegyvuoja Olivieri" (karo laivyno ministeris, kuris buvo vienas iš karo laivyno sukilimo vadų) ir panašius šūkius.

Prezidento Perono kvietimas tautą prie ramybės ir jo "ištiesta ranka" politiniams priešininkams žmonių nenuramino.

Opozicija parlamente reikalauja, kad būtų padarytas bešališkas tyrinėjimas, kas sudegino Argentinos vėliavą dar prieš karo laivyno sukilimą. Policija kaltina, kad vėliavą sudegino katalikų demonstrantai, o opozicija sako, kad vėliavą sudegino policininkai savo viršininkų įsakyti ir paskui dėl to darbo buvo kaltinami katalikų demonstrantai.

Vis Dar Aiškina Dixon-Yates Biznį

Senato viena komisija, vadovaujama sen. Kefauver, tęsia Dixon-Yates sutarties aiškinimą. Komisija išklausė A. H. Wenzell, kuris 1953 metais buvo valdžios patarėjas ir siūlė, kaip apkarpyti Tennessee Valey Authority veiklą, o vėliau tas pats patarėjas pasirodė esąs tarnautojas First Boston korporacijos New Yorke ir ta korporacija pasiėmė finansuoti Dixon-Yates biznį. Sen. Kefauver sako, kad buvęs bankininkas pirma padarė pasiūlymą, kaip vyriausybė gali atsikratyti nuo TVA elektrainių, o paskui dirbo finansuojant Dixon-Yates "dylą". Sutartis su Dixon-Yates biznieriais dar nėra atšaukta, bet laukiama, kad tai bus padaryta greitu laiku.

17 METŲ ŽMOGŽUDYS BOURQUE KALĖJIME

Manchester, N. H., kalėjime sėdi 17 metų berniukas Walter Bourque, kaltinamas nužudęs 4 metų mergaitę Patsy Johnson. Mergaitė buvo atrasta kirviu nužudyta ir užkasta. Kaltininkas, pagal policijos pranešimą, prisipažino ir pats nuvedė policiją prie mergaitės lavono. Jauna auka palaidota šį pirmadienį. Žmogžudys bus teisiamas.

INDIJOS NEHRU LANKĖSI LONDONE

Indijos vadas Nehru grįždamas iš Rusijos lankėsi Vienoje, Jugoslavijoje, Romoje ir Londone. Jugoslavijoj Nehru ir Tito paskelbė savo bendras "neutralias" pažiūras į didžiųjų valstybių santykius ir siūlo uždrausti atominius ginklus, įvedant griežtą kontrolę. Londone Nehru aiškinosi su Anglijos vyriausybe, kad keturi didieji Ženevoje bandytų išspręsti ir Azijos ginčijamus klausimus.

BELGŲ BAŽNYČIOS KELIA JUODĄ VĖLIAVĄ

Liepos 10 d. 200,000 belgų katalikų iš įvairių krašto vietų demonstravo Briuselyje prieš vyriausybės remiamą mokyklų įstatymą. Įstatymas atstovų rūmuose jau praėjo, dabar jį svarsto senatas.

Demonstrantai šūkavo prieš naują įstatymą ir kai kurie iš jų nešė juodą jūrų banditų vėliavą, kaipo maišto ženklą.

AUSTRIJA MOKĖS 150,000,000 DOLERIŲ

Austrija ir Sovietų Rusija susitarė, kokiomis prekėmis ir kokiomis kainomis austrai mokės rusams 150,000,000 dolerių, kuriuos Austrija turi sumokėti Rusijai už "vokiečių turtą," kurį rusai Austrijoj buvo pasisavinę.

Rusų Kolchozininkai Atvyksta į Iowa Valstiją

Rusų žemės ūkio specialistų ir kolchozininkų delegacija šią savaitę atvyksta į Iowa valstiją pasižiūrėti, kaip Amerikoje auginami kornai ir penimi gyvuliai. Iš viso atvyksta 12 rusų specialistų. Jie lankysis ne tiktai Iowa farmose, bet Nebraskoje, So. Dakotoj ir Minnesotoj. Rusai išbus Amerikoje apie mėnesį laiko.

Iowa farmeriai šiemet laukia labai gero derliaus. Kiaulių ir kitų gyvulių prieauglius šiemet irgi yra labai geras.

Pavyzdys Ženevai

Liepos 18 d. Ženevoje susirinks tartis didžiųjų valstybių vyriausybių galvos. Tarpe aptariamųjų klausimų svarbią, jei tik ne svarbiausią vietą užims nusiginklavimo klausimas. Spėjama, kad Rusija tą klausimą skaito vienu iš svarbesnių ir gal norėtų prieiti prie kokio nors susitarimo dėl ginklavimosi mažinimo ar bent jo apribojimo.

Sumažinti ginklavimosi naštą būtų malonus dalykas. Malonus ne tik rusams, kurie ginklavimosi lenktynėse jaučiasi atsilieką, bet malonus ir Vakarų valstybėms, kur ginklavimosi našta pradeda žmonėms įkyrėti.

Bet kaip tik kalbama apie nusiginklavimą, tuoj iškyla kontrolės klausimas. Kas nusiginklavimą kontroliuos ir kaip? Dėl kontrolės klausimo visos devynių metų nusiginklavimo derybos per Jungtinių Tautų organizaciją nuėjo niekais.

Kad kontrolės klausimas yra pagrindinis dalykas bet kokiame nusiginklavimo susitarime rodo ir įvykiai Korejoj. Ten prieš 2 metus buvo sutarta padaryti karo paliaubas ir buvo sutarta, kad nei viena nei kita pusė ten nedidins savo karo pajėgų virš tų, kokias jos turėjo paliaubas sudarant. Taip buvo sutarta. Bet tas susitarimas pasirodė vėju pamuštas.

Liepos 5 d. Amerikos generolas Harlan C. Parks, Jungtinių Tautų karo komandos vardu Korejoj iškėlė kaltinimą prieš šiaurinės Korejos bolševikus, kad jie visiškai nesiskaito su karo paliaubų sutartimi ir stiprinasi šiaurinėj Korejoj kiek tik įmanydami. Ištisos kariuomenės divizijos buvo naujai suorganizuotos, pastatyta eilė kariškų aerodromų ir į šiaurinę Koreją atkelta ar ten visai naujai suorganizuota karo aviacija, kurios paliaubų metu šiaurinė Koreja visai neturėjo.

Korejos karo paliaubas prižiūri išpurpusi "neutralė komisija," bet pro tos kontrolės nosį ten pralenda ištisos divizijos kariuomenės, aerodromai, daugybė lėktuvų ir kitokie ginklai. Gen. H. C. Parks protestuoja ir reikalauja, kad šiaurinės Korejos bolševikai aiškiai parodytų, kiek karo medžiagos ir ypač karo lėktuvų jie įsigabeno iš kitur į šiaurinę Koreją. Reikia manyti, kad generolas H. C. Parks ir pats netiki iš šiaurinės Korejos gauti teisingo atsakymo. Ir ką gi galima padaryti, kad šiaurinės Korejos bolševikai laikytųsi karo paliaubos sutarties? Ką galima padaryti, kad komunistinės Kinija ir Rusija nesiųstų jiems ginklų? Nieko!

Korejos neutraliąją komisiją sudaro šveicarai, švedai, lenkai ir čechoslovakai. Lenkai ir čechai, bolševikų valdomų kraštų pareigūnai, toje kontrolėje pasižymi tuo, kad jie trukdo švedams ir šveicarams kontroliuoti šiaurinę Koreją ir, be to, atlieka bolševikams šnipų pareigas pietinėj Korejoj. Tokia yra ta "neutrali komisija," kuri Korejoj prižiūri, kad karo paliaubų sutartis . . . nebūtų vykdoma.

Panašią, kaip Korejoj, nusiginklavimo kontrolę Rusija siūlo ir didžiųjų valstybių susitarime nusiginkluoti ar apriboti ginklavimąsi! Kokia nauda būtų iš tokios kontrolės, tą nesunku atspėti.

Bet jeigu būtų sutarta ir kitokia kontrolė, ji visvien nebus tiek visaapimanti, kad rusai negalėtų sukčiauti ir, apeidami visokius susitarimus, ginkluotis. Tuo tarpu Vakarų kraštai turės sutarties laikytis ir negalės slaptai ginkluotis jau vien dėl savo demokratiškos tvarkos, kurioje niekam negalima burnos uždaryti ir valdžios žygių negalima paslėpti.

Be to, atominių ginklų kontrolė, pagal žinovų manymą, iš viso yra jau pavėluota. Kas gali priversti rusus parodyti jų turimus atominius ginklus? Dargi jei jie pasižadėtų savo atominius ir vandenilio ginklus sunaikinti, nėra nė mažiausio pagrindo laukti, kad jie tą padarys, nes niekas jų turimų ginklų nežino ir negali žinoti.

Korejos pavyzdys rodo, kad didieji iš Ženevos ir vėlesnių derybų su Rusija dėl nusiginklavimo gali parvežti laisvosioms tautoms tiktai didelę apgaulę, arba visos derybos pasiliks žodžiu virtine.

Prezidentas Eisenhower pats nurodė, kad nusiginklavimo derybos yra bėgimas į ratą. Nusiginklavimui reikia ne tik kontrolės, bet ir pasitikėjimo tarp tautų. Visaapimanti kontrolė nėra įgyvendinama, o kur pagrindas pasitikėjimui, po visų patyrimų?

Apžvalga

KADA VAŽIUOSIM Į LIETUVĄ?

Maskvos propagandos laikraštis "Laisvė" Brooklyne džiugina lietuvius, kad gal po kokių dviejų metų Amerikos lietuviai galės važiuoti į Lietuvą aplankyti savo giminių. "Laisvė" rašo:

"Dar kokie metai atgal keliavimas Lietuvon atrodė tolimu, tolimu, nesvajotinu dalyku. Kokie dveji metai atgal ta mintis skambėjo kaip kokia nesąmonė, kaip koks aidas iš kito pasaulio.

"Na, mes dar esame toli to, kad padavus pasporto ir vizos prašymus, nusipirkus garlaivio bilietą link Stockholmo arba Gdansko, vyktume į Lietuvą. Bet ta mintis jau neatrodo tokia negalima.

"Vis didesnis amerikiečių skaičius vyksta Tarybų Sąjungon. Tiesa, tai dar ne eiliniai turistai, o verčiau delegacijos ir pavieniai svarbūs asmenys. Tiesa, kad Pabaltijo valstybės dar yra tarp tų Tarybų Sąjungos dalių, į kurias užsieniečiui sunkiau patekti.

"Visgi,—žmonės vyksta, važiuoja. Dabartinė padėtis atrodė negalima dveji metai atgal. Kas žino, gal po kokių dviejų metų Amerikos lietuviai galės pradėti galvoti apie savo senos gimtinės aplankymą? . . ."

Kelionė į Rusiją dabar darosi paprastas dalykas. Pereitą savaitę Maskva paskelbė, kad ji plačiai atidaro duris Amerikos turistams į įvairiausias Rusijos vietas. Bet į Lietuvą durys vis uždaros? Kodėl? Ar Maskvos agentai Brooklyne, "Laisvės" redakcijoj, gali tą išaiškinti? Kodėl atidarius Centralinę Aziją, Rusijos didmiesčius, Ukrainą, Kazakstaną, niekas nėra įleidžiamas į Lietuvą, Latviją ir Estiją? Kodėl tie kraštai yra aklai uždari, kada turistų judėjimas yra gana didelis ir vis eina didyn?

Jei Maskvos agentai "Laisvės" redakcijoj šito klausimo negali išaiškinti, tai kodėl jie skelbia, kad "po kokių dviejų metų" Amerikos lietuviai galės važiuoti? Ar jie turi informacijų iš savo bosų Sovietų konsulate ar ambasadoje? O gal jie tik taip sau pliauškia, atidėdami visą lietuviams skaudų klausimą ateičiai?

Kai Maskvos agentas Bimba po karo grįžo iš Lietuvos, jis sakė, kad "metus kitus" niekas į Lietuvą nebus įleidžiamas. Tas maskvinis propagandistas žinojo, kad į Lietuvą niekas nebus leidžiamas. Žinojo, bet nesakė, kad reiks laukti 10 metų ar daugiau, jis tik sakė "metus kitus," nors žinojo, kad per "metus kitus" bolševikai "neparuoš" Lietuvos turistams apžiūrinėti.

Dabar jau 11 metų kaip bolševikai iš antro karto Lietuvą rusiško čebato smūgiais varo į rojų, bet į Lietuvą visvien niekas neleidžiamas pažiūrėti, kas ten darosi. Maskvinė "Laisvė" prieš tokią "uždarų durų" politiką visiškai neprotestuoja (ir kaip ji drįstų prieš savo bosų politiką protestuoti?), bet ji čiulba apie "po kokių dviejų metų" lyg tarsi jai kas nors iš Maskvos vyresnybės būtų apie tai sakęs.

Tuo tarpu eilinis lietuvis stebisi, kodėl gi rusai nieko neįleidžia į Lietuvą? Kas vyksta Lietuvoje, kad tą nelaimingą kraštą reikia laikyti aklinai uždarą nuo Amerikos lietuvių ir net nuo visų svetimtaučių? Klausia, bet atsakymo niekas neduoda.

BENSON ATSIPRAŠO

Žemės ūkio departamento sekretorius Ezra T. Benson atsiprašo Burmos ministerį pirmininką U Nu, kad jis, atvykęs oficialaus vizito, gavo laukti 5 minutes. Kaip žinoma, U Nu supykęs sekretoriaus nelaukė, ir kai buvo paskirtas antras vizitas, tai sekretorius Benson laukė burmiečio gerokai iš anksto pasiruošęs.

Visokios Naujienos

Važiuosim į Rusiją

Sovietų Rusija nutarė pradėti leisti į savo kraštą turistus. Norintieji vykti į Rusiją gaus vizas be jokių sunkumų. Turistams leis keliauti į įvairius Rusijos didmiesčius, į Kaukazą, Ukrainą, Centralinę Aziją ir į pačios Rusijos miestus.

Vakarų Europos ir Amerikos turizmo agentai dabar lankosi Rusijoj, susipažįsta su Rusijos viešbučiais ir kelionės sąlygomis. Greitu laiku pasirodys pranešimai apie keliones į Rusiją, apie keliavimo sąlygas, kainas ir kitus dalykus.

Viena kliūtis keliavimui į Rusiją yra neišpasakytai aukštas rusų pinigų kursas. Rusai skaito už vieną dolerį keturius savo rublius, bet pagal perkamąją galią vienas doleris yra lygus 12 rublių. Todėl keleiviams iš Europos ir Amerikos kelionė Rusijoj labai brangiai atsieina.

Kol kas Rusija nieko neleidžia važiuoti į Lietuvą, Latviją ir Estiją.

Šposas Ne Vietoje

Pereitą ketvirtadienį vienas New Yorko uosto laivo kapitonas išgirdo per radiją pagalbos šauksmą. Pagalbos prašytojas sakėsi esąs nuo žvejų laivo "Blue Star." Jis sakė, kad jo laivas atsidaužęs į kokį tai povandeninį daiktą maždaug 55 myliios į pietryčius nuo Ambrose Light (laivams švyturys prie New Yorko uosto) ir užsidegė. Vėliau pagalbos prašytojas pranešė, kad dėl gaisro negalima prieiti prie gelbėjimo juostų ir kad koks tai svetimas submarinas iškilo šalia skęstančio laivo ir gelbsti žmones.

Pagalbos šauksmas buvo perduotas pakraščių sargybai ir tuoj į nelaimės vietą buvo pasiųsti laivai ir lėktuvai ieškoti "Blue Star" ar bent jo pėdsakų.

Visos laivų ir lėktuvų pastangos nedavė jokių rezultatų. Jokių nuskendusio laivo pėdsakų nebuvo užtikta, o ir toks laivas "Blue Star" vardu niekam nėra žinomas. Penktadienį iš ryto pakraščių sargyba nutraukė "Blue Star" ieškojimą ir sako, kad neabejojamai kas nors "pašposavo."

Dieną vėliau policija sučiupo "šposininkus," kurie šaukė pagalbos be jokio reikalo. Jau suimti du berniokai, Thomas J. Maldona, 21 metų, ir George P. Teen, 17 metų.

Vienas žvejų laivo savininkas pasiskundė policijai, kad į jo laivą kas tai buvo įsilaužęs, bet nieko nepaėmė, tik ką tai darė su jo laivo radiju. Tas pats laivo savininkas sakėsi nesenai atleidęs vieną darbininką, kuris nusimano apie radiją ir yra sėdėjęs kalėjime už įsilaužimą. Policija greit ir suėmė įtariamąjį T. J. Maldoną, o su juo ir jo bičiulį.

Jaunikliai prisipažino, kad jie susiginčijo, kaip laivų radijo aparatai dirba ir Maldona nusivedė savo draugą į savo buvusio boso laivą parodyti, kaip radijas dirba.

Jaunikliams gresia metai kalėjimo, arba 10,000 dolerių pabaudos arba ir abi bausmės kartu.

Ar Maskva prie Liepto Galo?

Amerikos valstybės sekretorus John Foster Dulles, liudydamas atstovų rūmų vienoje komisijoje sakė, kad Rusijos ūkis yra susmukimo išvakarėse ir kad rusai dėl savo silpnumo ir dėl Vakarų sustiprėjimo pakeitė savo politiką.

Pagal valstybės sekretorių Maskvos valdovai visus pokarinius metus laukė, kad Amerikos ūkis atsidurs depresijoj, bet vietoje to pačių rusų ūkis pergyvena didelius sunkumus ir verčia Rusijos diktatorius keisti savo politiką. Maskvos diktatoriai po karo perdaug apžiojo ir įjungė į savo imperiją daug tautų. Dabar Maskva turi remti Kinijos pramonės kūrimą ir plėtimą, todėl nebeužtenka išteklių rūpintis savo krašto gyventojų reikalais.

Nikita Chruščiov liepos 4 d. Amerikos ambasadoje Maskvoje griežtai užginčijo, kad Rusija dėl vidaus sunkumų pakeitusi savo politiką. Chruščiovas nežinojo apie Dulles pasisakymą, nes tas pasisakymas tik dabar paskelbtas.

Peronas Tiesia Ranką

Argentinos diktatorius J. D. Peron kalbėjo per radiją į tautą ir ta proga siūlė visiems politiniams priešininkams savo ištiestą ranką. Jis sakė, kad politinė opozicija esanti nekalta dėl karo laivyno maišto ir siūlė visiems Argentinos gyventojams užmiršti savitarpines kovas ir gyventi sandaroje.

Į prezidento Perono "ištiestą ranką" pirmiausiai atsiliepė radikalų partija, kurios atsakymas buvo tas, kad "taika be laisvės nėra įmanoma." Jei Peronas nori vidaus taikos, jis turi duoti opozicijai laisvę veikti. Kol opozicija yra persekiojama, tol kalbėti apie vidaus taiką nėra prasmės.

Radikalai prašė, kad vyriausybė leistų jiems per Argentinos radiją atsakyti į prezidento Perono kalbą, bet vyriausybė tą jų prašymą atmetė.

Peronas, kaip ir kiti diktatoriai, "tiesia ranką" tada, kada jam striuka. Kada jis stiprus, jis tiesia koją.

—ab.

Kas Savaitė

Chruščiovo Diplomatija

Nikita Chruščiov, Rusijos bene žymiausias diktatorius ir komunistų partijos generalinis sekretorius, turi savotišką pažiūrą į diplomatiją. Jis liepos 4 d., minint Amerikos Nepriklausomybės Dieną, kartu su kitais savo sėbrais diktatoriais nuvyko į Amerikos ambasadą, ten gėrė, uliavojo ir paskui išdrožė diplomatams prakalbą apie Rusijos galybę.

Chruščiovas aiškino, kad Rusija yra stipri, jai nieko netrūksta ir, jei ji dabar atrodo nuolaidesnė, tai tik todėl, kad ji skaito tokią politiką teisinga, o ne iš baimės ar kitko. Jei Vakarai nori širdingai ir garbingai kalbėti, kaip lygus su lygiu, Rusija sutinka kalbėtis ir galima kai ko dasikalbėti. Jei ne, tai ne—Rusija gali laukti!

Tokia maždaug buvo Chruščiovo prakalbos prasmė. Jo sėbrai diktatoriai jam pritarė. Diplomatai jo išklausė, kai kas ir savo trigrašį pridėjo, bet, Chruščiovui apleidus vaišes, ne vienas diplomatas, tur būt, galvą kraipė dėl Chruščiovo diplomatijos, kuri aiškiai kvepia vodka, o ne kuo kitu.

Rodos ir įsigėręs Chruščiovas galėtų žinoti, kad nuo jo grasinimų ir smarkių žodžių Vakarų valstybių pažiūra į Rusiją ir į derybas su ja visai nepasikeis. Visi žino, kad Rusijai trūksta maisto ir ji perka užsieniuose kviečius, mėsą, sviestą, tai ką reiškia Chruščiovo pasigyrimas, kad Rusijai net ir kviečių netrūksta? Dirvonus aria, plėšimus plėšia, bet kviečių giriasi turįs, kiek jam reikia, ir kartu vien iš Kanados perka 700,000 tonų kviečių! Argi ne balamūtas?

Laiškas iš Lietuvos

Mūsų kaimynas Mr. A. pereitą savaitę gavo laišką iš Lietuvos. Laiške rašo:

"Mielas broli! Gyvenu gerai, esu sveikas. Sūnui suėjo 19 metų. Ta proga, jei neapsunkinsiu, tai prašyčiau atsiųsti kostiumą. Iš anksto dėkoju. Brolis."

Tai ir visas laiškas su "geru gyvenimu." Daugiau nė žodžio apie nieką. Žmogus, gavęs tokį laišką, visai neabejoja, kad jo brolis Lietuvoje "gerai gyvena," kaip čia abejosi, jei ir laiške apie tai rašo, bet jis abejoja dėl bolševikiškų kostiumų (siutų) buvimo.

Su kostiumais Rusijoj, taigi ir Lietuvoj, dabar yra šiek tiek "geriau." Seniau vienas vyriškas kostiumas kainavo nuo 1,000 iki 1,400 rublių, o dabar, čia 30 ar 40 dolerių vertės kostiumas, ten kainuoja apie 800 rublių. Bet žmogus, kuris uždirba apie 400 rublių per mėnesį, visvien bolševikiško kostiumo neįkanda ir norėtų susilaukti iš Amerikos nuo brolio tokios dovanos.

Jei susisiekimas su Lietuva būtų laisvesnis, daugelis amerikiečių padėtų savišKiams Lietuvoje apsirūpinti kostiumais, bet prie esamos padėties daugelis baukštosi, kad jų kostiumai gali duoti bolševikams progos išvaryti jų gimines į Sibirą Chruščiovo dirvonų plėšti.

Normalus Dalykas?

Žurnalistas W. Burdett plačiai pasipasakojo, kaip jis būdamas komunistų partijos nariu ŠNIPINĖJO Rusijos naudai Suomijoj, Rumunijoj, Jugoslavijoj, Turkijoj ir kitur. Buvo kompartijos narys ir šnipas!

Burdett pasakojimas labai įdomus. Jis sakosi buvęs karštai įsitikinęs komunistas ir nekentęs kitaip galvojančių. Jam atrodė, kad visi kitaip galvojantieji žmonės yra jo asmeniški priešai, nes jie nepripažino jo fanatiškai garbinamo Rusijos bolševizmo.

Reikėjo nemažo sukrėtimo, kad iš Burdett vėl pasidarytų normalus žmgous. Bet maskvinė "Laisvė" dėl Burdett išpažinties visiškai nesidžiaugia. Oi, nesidžiaugia. Bimba, Mizara ir kompanija net piktinasi, kad buvęs bolševikas ir šnipas kelia viešumon savo jau senokus žygdarbius. "Laisvė" sako:

"Ar ne baisus dalykas . . . didžiausio komercinio laikraščio aparate, tarpe keleto šimtų žmonių gal net visas pustuzinis buvo atsiradę komunistų. Argi jie negalėjo mūsų valdžią nuversti? Absurdas nuo pradžios iki galo. Įžeidimas Amerikos žmonių."

Kai buvęs šnipas pasakoja apie savo praeities niekšybes, ponai Bimbos ir Mizaros šaukia, kad tai "absurdas" ir net "įžeidimas Amerikos žmonių."

Nei Bimba nei Mizara nesijaučia "įžeisti" tuo, kad Amerikos žurnalistas, įstojęs į komunistų partiją, atlikinėja šnipo pareigas įvairiose pasaulio dalyse. Tas tiems maskviniams šunuodegiams atrodo visai normalus dalykas.

Pusgalvio Pavyzdys

Koks tai žmogus, pasivadinęs Susnikų Jurgiu, rašo "Laisvėje," kad Maskvos valdžia esanti begaliniai mielaširdinga. Ji, 1941 metų birželio 14-15 d. Lietuvoje "skubotai sugaudė nors šimtą kitą didžiausių liaudies priešų ir išsiuntė į tolimesnes vietas, kad įsiveržus Hitlerio legionams Lietuvon, mažiau sabotažo padarytų."

Vadinasi, tik "nors šimtą kitą" sugaudė ir išsiuntė į "tolimesnes vietas." Na, o iš Lietuvos gauti sąrašai rodė per 33,000 (trisdešimt tris tūkstančius) sugaudytų ir išvežtų žmonių ir išvežtų ne į tolimesnes vietas, bet į vergų stovyklas prie sunkių darbų.

Kai tokie Susnikų Jurgiai suserga maskollige, jų galvoje gaunasi tikras jovalas ir todėl jie nušneka taip, kaip gali šnekėti tik avigalviai.

Iš kitos pusės, jei tokiu Susnikų Jurgių nebūtų, tai bolševikai laisvuose kraštuose visai neturėtų savo šalininkų. Yra žmonių, kuriuos tik gyvenimo patyrimas šio to pamoko. Ir toks Susnikų Jurgis, jei jis pagyventų bolševizmo režime, greitai suprastų patekęs į vergiją ir nebesidžiaugtų trėmimais.

—J. D.

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RAMO
TAS DUONOS NEPRAŠ.

New Yorko Padangėje

Lietuvių Bendruomenės Tarybos Atstovų Suvažiavimas

1955 metais liepos 2-3 d. Baltic Freedom House, New Yorke, posėdžiavo naujai išrinkta Lietuvių Bendruomenės Taryba. Posėdis buvo atidarytas visų dalyvių bendrai giedamu tautos gimnu ir atitinkama invokacija. Buvęs LB organizacinis komitetas padarė raštu ir žodžiu labai kruopščiai paruoštus to komiteto nuveiktų darbų pranešimus. Iš tų pranešimų paryškėjo, kad Lietuvių Bendruomenės veikimas ir jos organizavimas iki šiol nėra sulaukęs plačiuose lietuvių sluogsniuose reikiamo pritarimo ir tinkamo įvertinimo.

Tą parodė ir Lietuvių Bendruomenės Tarybos rinkimai, kuriuose dalyvavo tik arti šešių tūkstančių visose Jungtinėse Amerikos Valstybėse gyvenančių lietuvių, kas nesudaro net 1%. Veikia tik 30 apylinkių su 3 veikiančiomis apygardomis. Nors apygardų esama daugiau, bet kitos savo veikimu nepasirodė. Lietuvių Bendruomenės nario įnašus mažai kas moka ir ne visos apylinkės iš jų su centru atsiskaitė. Centras per visą savo keturių metų buvimą turėjo tik 4-5,000 dolerių pajamų. Suprantama, tokias kuklias pajamas turint nebuvo galima kas nors rimtesnio nuveikti.

Lietuvių Bendruomenės Tarybos suvažiavusieji atstovai buvusiam savo laikinam organizaciniam komitetui už nuveiktus darbus pareiškė padėką, o jo buvusį pirmininką prel. Balkūną išsirinko garbės prezidiumo pirmininku. Ateity numatyta nusipelniusius Lietuvių Bendruomenės veikėjus pakylėti juos į Lietuvių Bendruomenės garbės narius.

Lietuvių Bendruomenės Tarybos prezidiuman trims metams išrinkti: pirmininku teisininkas J. Šlepetys, jo pavaduotoju prof. Puzinas ir sekretoriu — prof. Alseikaitė-Gimbutienė. Išrinktieji vedė Tarybos posėdį.

Valdybos pirmininku išrinktas iš Cleveland, Ohio, Stasys Barzdukas ir jam pavesta sudaryti 7 narių valdybą. Sudarytoji jo valdyba pradėsianti veikti gavusi Tarybos narių pasitikėjimą. Iki pabus sudaryta valdyba, buvęs organizacinis komitetas toliau eina savo pareigas. Būsimos valdybos būstinė numatyta Clevelande.

Išrinkta įstatų komisija iš teisininko J. Šlepečio, teisininko A. Saulaičio, prof. Puzino, dr. Bajerčiaus ir J. Vilkaičio.

Kontrolės komisijon išrinkti: prel. Albavičius, dr. Bajerčius ir Velička.

Garbės teisman: prel. Balkūnas, Saulaitis ir Stikliorius.

Priimta visa eilė nutarimų—kultūros fondo steigimas, švietimo ir auklėjimo tarybos sudarymas, kultūrinės informacijos komisijos sudarymas ir tt.

Tenka laukti, kad naujai išrinktoji taryba ir jos būsima valdyba mėgins sparčiau, tvirčiau įgyvendinti JAV lietuvių tarpe bendruomenę bendriems lietuvių kultūriniams reikalams. Ar jų tie ketinimai pasiseks įgyvendinti, parodys ateitis.

Lietuvių Bendruomenės Tarybos narių sąstatas susideda iš daugumos politikuojančių lietuvių katalikų ir šiaip kitų kultūrininkų tautininkų ir jų ataižų.

LB laikino komiteto demokratijos šalininkų nariai norėjo, kad rinkimai būtų vykdomi proporcine sistema, bet jų pasiūlymas buvo atmestas. **Kor.**

—:—

Tautinė Vienybės Šventė

Birželio 28 d. New Yorko uoste, saloje, kur stovi Laisvės Statula, buvo didelė Amerikoje gyvenančių tautų vienybės šventė. Dieną suruošė American Museum of Immigration, 270 Park Ave., New York. Iškilmėse dalyvavo visų Amerikoje tautų atstovai; jų vienybei atžymėti buvo suvežta žemių žiupsneliai iš 34 pasaulio kraštų, 48 Amerikos valstybių ir 4 Amerikai priklausančių teritorijų.

Iškilmės vyko Laisvės Statulos papėdėje. Iškilmėms vadovavo Amerikos žmonės, maldas skaitė trijų skirtingų religijų dvasiškiai. Iškilmes pradėdamas Amerikos imigracijos muzėjaus prezidentas, atsargos generolas U. S. Grant, trečiasis, pasakė kalbą, kurioje nurodė, kad muzėjus atvaizduos imigraciją ir imigrantų gyvenimą Amerikoje. Toji imigracijos istorija, tai pačios Amerikos istorija, nes Ameriką kūrė imigrantai ar jų palikonys. Tik imigrantai kirto miškus ir arė dabar žaliuojančius laukus, vedė kelius, kasė kanalus, kariavo karus, tiesė geležinkelius, sukūrė tradicijas ir demokratinę santvarką. Musėjuje norima pavaizduoti įvairių tautų prisidėjimą prie Amerikos kūrimo. Muzėjus bus Laisvės Statulos papėdėje.

Iškilmėms vadovavo Pierre S. du Pont, 3rd. Jis savo kalboje reiškė visų norą, kad geležinė uždanga kristų nuo devynių pavergtų tautų, jų tarpe paminėjo Lietuvą ir kitas dvi Pabaltijo valstybes, Latviją ir Estiją, o taip pat reiškė viltį, kad toji uždanga nukristų nuo pačios Rusijos. Pierre du Pont vadovavo dienos reikšmę simbolizuojančioms apeigoms. Vaikučiai, skautai, skautės mažose dėžutėse atnešė savo senosios tėvynės žemės žiupsnelius, lietuvaitės rūtos lapelius, o estai ir latviai gintaro gabalėlius. Tai visa buvo sumaišyta ir išbarstyta saloje iš statulos švyturio. Pasak gen. Grant, vienintelėje pasaulyje vietoje visų kraštų sumaišytoje žemėje augs žolės ir gėlės ir simbolizuos mūsų vienybę.

Iškilmėse dalyviai puošėsi tautiškais drabužiais: lietuvaitės lietuviškais tautiniais rūbais.

Muzėjaus vadovybėn įeina chicagietis Antanas Rudis, kuris iškilmėse dalyvavo tarpe kitų chicagiečių. Tarp kitų dalyvių buvo M. Vasil, "Tėvynės" redaktorius, V. Žukauskas, V. Barčiauskas, J. Petrėnas, M. Kižytė, Informacijos Centro sekretorė. Jess Kižis, Cinemascope filmuotojas, iškilmes filmavo ir filma bus rodoma visoje Amerikoje.

Lietuviai rūpinasi, kad lietuviškas skyrius muzėjuje būtų vaizdus. Tam ruošiamasi sudaryti komitetas.

LAIC.

—:—

Dr. Kazio Griniaus Mirties Penkmetis

Birželio 24 d. Carnegie Endowment rūmuose buvo suruoštas žymaus visuomenės darbuotojo, valstybės prezidento dr. Kazio Griniaus mirties 5 metu sukakties paminėjimas. Jį ruošė Lietuvos Valstiečiu Sąjunga ir Tarptautinė Valstiečių Sąjunga. Į minėjimą susirinko nemažas būrys lietuvių, amerikiečių ir Europos pavergtųju tautų atstovu. Minėjimui vadovavo Alena Devenienė.

Jame kalbėjo Tarptautinės Valstiečių Sąjungos pirmininkas, buvęs Lenkijos ministeris pirmninkas S. Mikolajczyk, lietuvių liaudininku pirmininkas J. Audėnas ir dr. J. Pajaujis, atvykęs iš Washingtono.

Visi kalbėtojai stengėsi išryškinti dr. K. Griniaus labai šakotą veiklą ir jo šviesią asmenybę.

Pažymėtina, kad dr. K. Grinius buvo visų Lietuvos užgrobikų persekiojamas: ir caro valdžios, ir vokiečių, ir komunistų. Komunistai 1918 metais nužudė jo pirmąją žmoną, žymią socialistų veikėją, ir 17 metų dukterį —**Ka.**

PATARTINA VISIEMS ĮSIGYTI

NAUJA VALGIU KNYGA

Su Tarptautine Virtuve, su Stalo Etiketu ir Kitomis Informacijomis

kurią paruošė ilgametė "Keleivio" Moterų Skyriaus vedėja M. Michelsonienė. Knygoje sudėta apie pustrečio šimto įvairių receptų kaip gaminti įvairiausius valgius iš mėsos, žuvies, kiaušinių, kaip kepti įvairius pyragus ir ruošti gėrimus. Knygoje įdėta visokių naudingų patarimų apie virtuvės saikus, apie vitaminus, apie stalo etiketą ir panašius dalykus. Knygoje yra skyrius "tarptautinė virtuvė," kur paduodama apie šimtą įvairių tautų mėgiamiausių valgių. "Nauja Valgių Knyga" turi 136 puslapius. Ji parašyta aiškiai, visiems suprantama kalba. Jos kaina $1.25. Užsakymus jau dabar priimam. Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway -:- So. Boston 27, Mass.

CLEMENTS PAKEIČIA JOHNSONĄ

Senato demokratų vadą **Lyndon Johnson** (dešinėj) ištiko širdies smūgis ir jis ilgoką laiką negalės eiti savo pareigų. Jį pavaduos **Earle C. Clements** (Ky.).

BROOKLYN, N. Y.

Pagerbsime Darių-Girėną

Liepos 15 d. sukanka 22 metai, kai mūsų lakūnai Darius ir Girėnas perskrido Atlantą. Šis jų atliktas drąsus žygis niekuomet neužges lietuvių širdyse.

Ta sukaktis šį penktadienį, liepos 15 d. bus prideramai paminėta Lietuvių Piliečių Klubo salėj, 280 Union Ave., Brooklyne. Pradžia 8 val. vakaro. Kalbės "Vienybės" redaktorius Juozas Tysliava ir "Tėvynės" redaktorius M. L. Vasil. Įėjimas nemokamas.

Visi lietuviai yra nuoširdžiai kviečiami šitame minėjime dalyvauti.

Dariaus-Girėno Paminklo Statymo Komitetas.

Lietuvių Evangelikų Gegužinė

Energingo kun. dr. P. Dagio iniciatyva prieš keleris metus Brooklyne buvo įsteigta lietuvių evangelikų liuteronų parapija. Ši parapija be savo religinio aptarnavimo pasižymi ir visuomenine veikla, kuriai vietos lietuviai pritaria.

Parapija yra surengusi visą eilę paskaitų, minėjimų ir kitokių parengimų lietuvybei išlaikyti.

Paskutinis šios parapijos parengimas buvo birželio 26 d. profesorių Avižonių sode, Bay Shore, N. Y.

Avižonių šeima svečius skaniai pavaišino savo gamintais valgiais. Tuo laiku pasitaikė geras oras, todėl brooklyniečiams malonu buvo pailsėti gamtoje toliau nuo tvankaus miesto.

Jaunimas pašoko, o vyresnieji pailsėjo ir visi grįžo vėlai vakare dėkingi kun. dr. P. Dagiui už gegužinės suorganizavimą, o p. Avižoniams už suteikimą tokios gražios vietos ir vaišes.

Šviesos Sambūdio Išvyka

Vietos šviesiečiai ir studentai santariečiai liepos 4 savaitgalyje turėjo išvyką YMCA stovykloje Camp Talcott.

Jaunimas stovykloje susitiko su savo pažįstamaisiais, išklausė keletą referatų, padiskusavo, pasportavo, pasilinksmino.

Šviesiečiai tikrai moka suruošti gražias išvykas bei kitus parengimus, kurie sutraukia jaunimo pasilinksminimams. Be pasilinksminimų Šviesai vertėtų ieškoti kelių ir į platesnius visuomeninio darbo laukus.

Išėjo į Pensiją

Žymus visuomenininkas ir senas socialdemokratų veikėjas Vincas Kalvelis nuo liepos 1 d. išėjo į pensiją. Iki šiol V. Kalvelis gyveno Brooklyne, bet dabar persikėlė į savo namą Islip, L. I. Jis ir ten gyvendamas nesirengia nutraukti ryšių su Brooklynu bei senais savo draugais.

Atletų Klubo Atidarymas

LAK, persikėlęs į savo naujas patalpas 1332 Halsey St., Brooklyne, rengia oficialų atidarymą šį rudenį.

Prof. Kaminskas Išvyko

"Darbo" žurnalo redaktorius, Lietuvos nepriklausomybės akto signataras prof. J. Kaminskas išvyko atostogų pas Frenzelius, gyvenančius Kanadoje. —**J. R.**

PALO ALTO, CAL.

Šviesi Lietuvių Šeima

Galvoje turiu Apolonijos Pukienės šeimą. Iš Biržų į Ameriką ji atvyko prieš daug metų ir beveik visą laiką išgyveno Waterbury, Conn. Kai mirė jos vyras, dvi dukrelės paliko visai mažos. Jai teko vienai uždirbti duoną ne tik sau, bet ir dukterims. Ji rūpinosi, kad jos dukros ir mokslą įgytų.

Dabar Pukienė su dukterimis gyvena Palo Alto, Kalifornijoje. Jos jaunesnioji duktė Elzbieta turi bendrųjų mokslų daktaro laipsnį ir dabar yra patarėja Palo Alto aukštesniojoj mokykloj. Ji yra ir oro pajėgų atsargos majoras.

Jos vyresnioji duktė Ona Armbrutienė Waterburyje yra baigusi aukštesniąją mokykla ir magistro laipsnį gavusi New Yorko universitete.

Armbrutienės duktė Paula Smith kolegijos buvo pasiųsta į Šveicariją. Ten Genevos universitete studijavusi ištisus metus, liepos 5 d. ji grįžo. Vasarą praleis pas motiną ir rudenį vyks į Connecticut universitetą mokslų baigti. Ji kalba lietuviškai, angliškai, vokiškai ir prancūziškai.

Nauji Leidiniai

J. A. V. LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ, JAV LB Laikinojo Organizacinio Komiteto apyskaita, išspausdinta mimeografu.

Naujienos iš Kanados

Pranešimas Visiems Lietuviams

Viso pasaulio lietuviams pranešame, kad didžioji visų Kanados lietuvių Vienybės Šventė —Trečioji Lietuvių Diena ir 50-ties metų nuo lietuvių įsikūrimo Kanadoje sukaktuvių minėjimas—įvyks šių metų rugsėjo 3-5 dienomis didžiausiame Kanados mieste—Montrealy.

Visi, iš visų pasaulio kraštų, lietuviai maloniai prašomi dalyvauti. Ypač būtų malonu, kad toje šventėje greta Kanados lietuvių, gausiai dalyvautų Jungtinių Amerikos Valstybių lietuviai, kurių didžiąsias šventes ir mes, Kanadoje gyveną lietuviai, laikome savo šventėmis ir jose dalyvaujame.

Lietuvių Vienybės Šventės programa bendrais bruožais yra nustatyta ši: rugsėjo 3 d., dienos metu, bus sporto varžybos, kuriose dalyvaus Kanados ir JAV lietuvių sporto komandos ir vakare didelėje salėje visų subūvimas-balius, kurio metu bus pagerbti atvykusieji prieš 50 metų specialia vakariene ir ženkleliu. Sekmadienio rytą bus iškilmingos pamaldos: katalikams jas laikys Montrealio kardinolas ir evangelikams evangelikų kunigas. Dienos metu bus tęsiamos sporto varžybos ir vakare koncertų salėje bus Aktas-koncertas. Rugsėjo 5 d.—viešnagė ir išsiskirstymas į namus.

Maloniai prašomi visi į Kanadą atvykusieji prieš 50 metų (ligi 1905 metų) pranešti apie save, o visų organizacijų valdybos prašomos sudaryti joms žinomų tokių asmenų sąrašus ir juos prisiųsti žemiau nurodytu adresu.

Šventėje jau pasižadėjo būti garbės svečiais aukšti Kanados valdžios ir bažnyčios asmenys.

Šiai šventei ruošti komitetas išleidžia metraštį ir specialų jai pritaikytą ženklelį, kurį gaus visi atvykusieji į Montrealį.

Maloniai kviečiami visi, iš visų kraštų, atvykti toms dienoms į Montrealį ir dalyvauti Trečioje Lietuvių Dienoje ir 50-ties metų lietuvių įsikūrimo Kanadoje sukaktuvių minėjime.

Žinias prašome siųsti ir informacijų teirautis adresu: Informacijų sk., 7722 George St., Ville LaSalle, Montreal, Que., Canada.

Inž. St. Naginionis,
Montrealio Seimelio Prezidiumo ir 3 L. Dienos Rengimo Komiteto Pirmininkas.

J. Kardelis,
Informac. sk. ved. ir Metraščio red.

WELAND, ONT.

Vienaip Kalba, Kitaip Daro

Liepos 3 d. tėvai pranciškonai V. Bieliūno ūkyje, RR 1, Welande surengė Nagaros pussiasalio lietuvių šventę. Pelnas skiriamas šv. Marijos Šiluvos koplyčiai pranciškonų vienuolyne St. Catherinese įrengti.

Po atviru dangumi buvo atlaikytos šv. mišios. Tėvas pranciškonas pasakė šventei pritaikytą pamokslą prašydamas tikinčius laikytis Kristaus žodžių—tiesos, dorybės ir artimo meilės. Po pamaldų 5 val. prasidėjo lietuviškas kermošius.

Kanados įstatymai Ontario provincijoj draudžia sekmadieniais pardavinėti bei viešai gerti svaiginamuosius gėrimus, bet tėvai pranciškonai apsilenkė su įstatymais ir pamiršo pasakytus per pamokslą Kristaus žodžius: jų surengtoj šventėjkermošiuje degtinė bei alus tekėjo upeliu, per išmėtytas tuščias bonkas pereiti buvo sunku. Tėvai pranciškonai su svečiu Hamiltono parapijos klebonu dalyvavo tame kermošiuje, vaikščiojo tarp išmėtytų tuščių bonkų, džiaugdamiesi, kad biznis eina gerai.

Tame kermošiuje buvo ir didelis skaičius prieauglio, berniukų ir mergaičių, kurie lakstė, žaidė su išmėtytomis bonkomis ir girdėjo girtų kalbas. Tai "puikus" pavyzdys ir tas viskas vyko tėvų pranciškonų ir svečio, Hamiltono klebono, akivaizdoj.

Buvęs Kermošiuje.

PAKAKS TIK PASAKYTI

Prie telefono automatinių išsaukimų tame pačiame mieste jau senai pripratome. Dabar naujiena pačiam be stoties pagalbos išsišaukti numerį ir kituose miestuose. Kai kuriuose miestuose tas jau įvesta. Gal netolimas laikas, kada gyvenantis Bostone, priėjęs prie savo telefono pasuks kelis skaičius ir susijungs su jam norimu numeriu New Yorke, Chicagoje, Los Angeles ir visur kitur.

Bet ir ta naujiena nebus paskutinė. Mokslininkai šiuo metu suka galvą išrasti tokį telefoną, prie kurio priėjus pakaktų pasakyti norimą numerį, ir tas numeris jau atsiliepia. Vadinasi, kad nereikėtų nė pirštų judinti sukant telefono skaičius.

Kiaulei pelai brangesni už auksą. (Cervantes)

JAU GALIMA UŽSISAKYTI

"Keleivio" Kalendorių 1956 Metams

"Keleivis" leidžia didelį apie 100 puslapių kalendorių 1956 metams. Kalendorius bus paruoštas prieš Naujus Metus ir visiems užsisakiusiems pasiųstas.

Kaip kasmet taip ir ateinančių metų kalendoriuje skaitytojai ras daug įvairiausių skaitymų, informacijų, eilėraščių ir plačią kalendorinę dalį.

Kalendorių jau laikas užsisakyti. Pirma užsisakiusiems kalendorius pirma bus ir pasiųstas.

"Keleivio" kalendoriaus kaina ir 1956 metams lieka ta pati, 50 centų. Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway —:— South Boston 27, Mass.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Maiki, kas bus, kad užėjo tokie pasiutiški karščiai?

—Po karščių bus šalčiai, tėve.

—Praeitą sykį tu man šnekėjai, kad Meksikoj žiemos visai nėra. Reiškia, tenai štedi karšta. Nu, tai kaip tenai žmonės gali gyventi amžinuose karščiuose?

—Taip yra ne vienoj tik Meksikoj, tėve. Taip yra Brazilijoj ir visoj vidurinėj Amerikoj. Taip yra ir Afrikoj, ir Arabijoj, ir Persijoj, ir Indijoj. Žmonės tenai gyvena, bet gyvenimas nelengvas ir atsilikęs nuo progreso. Geriausia žmonės gyvena vidutinio klimato ruože, kaip mūsų Amerika, Anglija, Danija, Belgija, Vokietija ir Prancūzija.

—Ale kad ir mūsų Amerikoj ne visi gerai gyvena. Seniau geriau gyvendavo rašto žmonės, kurie mokėdavo gerai rašyti ir visokias rokundas daryti, o dabar geriausias pėdes gauna paprasti leiberiai, ką rašyt nemoka, tik prie CIO unijos priklauso. Žiūrėk, armobilių unija išreikalavo garantuotos pėdės per apskritus metus. Ar bus darbo, ar ne, bet pėdė turi eiti džius di sem. Todėl išrodo, kad mokslas bus jau nereikalingas. Tik prisirašyk prie unijos, ir gausi amžiną pėdę.

—Tėvas klysti šitaip manydamas. Mokslas visada bus reikalingas.

—Maiki, ne aš vienas taip mislinu. Kai plačiai po žmones vandravoju, tai žinau, kad ir kiti abejoja apie mokslo vertę. Ve, užėjau pas senus savo parapijonus Tilvikus, tai jie džiaugiasi, kad jų sūnus Pyteris išmoko mūrininko amatą, prisirašė prie CIO unijos, ir uždirba dabar po $24 per dieną. O kiti mano pažįstami, Kunkuliai, išleido sūnų į daktarus. Abudu tėvai turėjo eiti dirbti, ba mokslas kaštavo $8,000. Ir dabar jie skundžiasi, kad pabaigęs mokslą ir išdirbęs du metu ošpitalėj už dyką, jų sūnus atsidarė savo daktarišką ofisą, bet negali nei rendos užsimokėti iš savo biznio. Valuk to, vaike, daugelis šitokiais klausimais mane baderiuoja. Vot, sako, tavo Maikis vis mokinasi ir mokinasi, ale neišrodo, kad būtų bagotas. Taigi, sako, pasakyk kaip tu mislini: verta vaiką leisti į aukštus mokslus, ar ne? Vot, sako, mūsų boisas šįmet pabaigė aiškulę ir norėjo eit į kalėdžių. Ale, sako, ar verta vaikui eiti į tokius mokslus, kur vaikai kales ėda ir paskui negali užsimokėti rendos? Ar negeriau būtų jam prisirašyti prie unijos ir išmokti mūrininko ar plumberio darbo? Nu, tai pasakyk, Maiki, ką as galėčiau žmonėms į sitokius klausimus atsakyti.

—Tiesa, tėve, kad susiorganizavę į stiprias unijas Amerikos darbininkai šiandien gauna geras algas. Bet tai nereiškia, kad mokslas jau nebereikalingas. Priešingai, šiandien jis reikalingesnis negu seniau. Pasaulis šiandien labai neramus. Visi ginkluojasi ir ruošiasi karui. Todėl išmokslintų vyrai reikalingi armijai, laivynui ir orlaivijai. Paimti karo tarnybon, jie tuojau gauna aukštesnes pareigas, geresnį atlyginimą ir saugesnes vietas. Bet jeigu ir nebūtų karo, tai išmokslinti jaunuoliai visada bus reikalingi pramonei inžinieriais, fizikais, chemikais, elektrotechnikais ir kitokiais specialistais. Unija yra geras įrankis darbininkams kovoje su darbdaviais. Bet joks unijistas negali atstoti mokykloj išlavintą specialistą, tėve. Todėl visiems tėvams, kurie tik išgali, patartina leisti savo vaikus į aukštesnius mokslus, kai jie užbaigia vadinamą high schoolę.

—Bet mokslų, vaike, yra visokių. Vieni Dievą garbina, o kiti velniui pataikauja. Vaikas, pabaigęs aiškulę, negi gali žinoti, katras mokslas geresnis. Tėvai irgi nežino, iš katro gali būt daugiau pažitko ar trotko. Tai pasakyk, ką tada darytì?

—Man, tėve, geriausia patinka elektronika. Jos sritin įeina radijas, televizija, radaras ir visokie signalai, kuriais vaduojasi ne tiktai jūrų laivai, bet ir oro lėktuvai, ir visa krašto apsauga. Vienu žodžiu, elektronika turi neribotą dirvą ir daug žadančią ateitį kiekvienam ambicingam jaunuoliui.

—Aš nemislinu, Maiki, kad aš galėsiu viską atsiminti, ką tu man čia šnekėjai; ale jeigu kas paklaus, koks yra geriausias mokslas, tai pasakysiu, kad radijušas ir televyža.

Praeitin Pažvelgus

(Tęsinys)

Dar Apie Krautuvininkų Vargus

Praeitą kartą priminiau šiek tiek tų vargų, su kuriais anų dienų krautuvininkams teko grumtis. Visokių buvo ir mūsų tautos krautuvininkų, bet vis dėlto jų tarpe nebuvo tiek neteisingų; tokių, kurie staiga praturtėtų, beveik nebuvo, jie tik per ilgus metus savo sunkiu darbu šį tą užsidirbdavo.

Jie nesugebėjo ir taip veidmainiauti, kaip Amerikos verslininkai yra verčiami. Jie nemokėjo būti taip "nuoširdžiai susidomėję" savo pirkėjų šeimyniškais reikalais, kad kiekvieną tėvą, ypač motiną, apibertų klausimais: "Ar sūnus, ar dukra jau pagijo? Kaip sūnui ar dukrai sekasi mokykloje? O, jis yra smart boy ar girl!"

Arba sužinoję, kad pirkėjas nesenai šitoj vietoj apsigyveno, būtinai pasiteirautų, kaip jam ar jai čia patinka. O jau naujai namų savininkei atėjus nepamirštų ilgai klausineti, kaip jai patinka namai ir, žinoma, juos girti. Ramatęs užsivilkusią, o dar geriausia iš kitų išgirdęs, kad ji jau turi naujus kailinius, girti juos kol ausis lūžta. Žodžiu, mūsų anų dienų krautuvininkai nemokėjo taip gražiai vaidinti, kad pirkėjai manytų, jog krautuvininkai yra nuoširdžiai jų reikalais susirūpinę.

Ir dar vieną aplinkybę noriu priminti, kuri kėlė daug nesusipratimų. Prekės kokybės poziūriu rūšiuojamos daugybe rūšių, kurias atskirti gali tik gerai jas pažįstantis. Sakysim, mėsa yra A, AA, B, choice, good, commercial, utility, selected, star ir tt. Aišku, ir kiekvienos rūšies kaina yra kitokia, o atskirti, ypač netaip daug tesiskiriančias rūšis, paprastas pirkėjas nesugebės. Paėmei už tos ar kitos rūšies mėsą tokią kainą, kokia pridera, o kitą dieną gauni barti, kam brangiai nuplėšei, nes ten ir ten už tokią pat mėsą imama pigiau. Kartais ir tą "pavyzdį" parodydavo. Negelbėdavo įrodymai, kad ta mėsa nėra tos pačios rūšies, kad ji yra prastesnė ir todėl už ją pats krautuvininkas mažiau mokėjo ir pigesne kaina galėjo parduoti.

Nedarė mūsiškiai krautuvininkai ir piktų bankrotų, iš kurių daug kas pinigus susikrovė. Mūsiškiai jei suklupo, tai tas atsitiko be blogos valios.

Anų Dienų Kultūra

Suplaukę čia žaliųjų Lietuvos laukų sūnūs ir dukros, daugelis nė rašto nemokėdami, "kultūrą" sėmėmės virtuvėse. Gyvenome būriais, būriais ir šeimininkių virtuvėse susimetę apie baidykles, įvairius vaiduoklius, pakaruoklius, nekrikštytas dūšias ir tt. kalbėdavome. Žodžiu, kaip Lietuvoje žiemos vakarais. Tik čia tas ėjo platesniu mastu, nes viename bute gyveno iš įvairių Lietuvos kampų atvažiavę. Jei kam kildavo abejonių, ar tikrai tie vaiduokliai yra pavojingi, arba kas pareikšdavo kitokių "bedieviškų" samprotavimų, "įtakingą" žodį tardavo šeimininkė.

Pradėjus skaityti laikraščius, daugiau galvoti, gilesni ir įvairesni buvo ir tie pasikalbėjimai. Bačkausko "Saulė" daug rašydavo apie įvairias baidykles. "Keleivio" Maikio su tėvu pasikalbėjimuose tais klausimais buvo daug juoko. Išėjo Džian Bambos spyčiai ir jo vargai su Keidi, laikraščiuose atsirado monologų, eilėraščių, pradėjome juos deklamuoti, vaidinti.

Jovaro eilėraštį "Žmogus ir gamta" ne tik deklamavome, bet ir vaidinome. Gamta būdavo mergaitė, gražiai papuošta, o žmogus—nuskuręs žmogelis. Vėliau atėjo iš rusų kalbos vertimas apie tai, kaip kaimietis atsuko geležinkelio bėgių veržlę (muterką) ir ją pasiėmė prisirišti prie tinklo, kad šis greičiau skęstų. Kaimietis pakliuvo į teismą ir buvo kaltinamas padaręs didelį "kriminalą," bet jis niekaip nepajėgė suprasti, kad dėl vienos muterkos traukinys galėjo nuvirsti. Gavome "Anarchistus." Žandaras rado pamestą arbūzą maiše. Kiek areštų, kiek tyrinėjimų chemikams, kurie pripažino tą radinį bomba, padaryta ciesoriui nužudyti ir tt. Tų "teatrų" pažiūrėti žmonės ėjo, mokėjo 10 ir 25 centus.

Kai atsirado daugiau "mokytų" veikėjų, pradėjom rengti diskusijas mandresniais klausimais. Jų tarpe buvo ir "Kodėl kunigai nelaiko šeimininkėmis negrių?"

Čia kildavo gana keistų ginčų, juokų iš maldų, giesmių ir paties tikėjimo. Prisimindavo, kas ką buvo girdėjęs dar Lietuvoje gyvendamas. Žemaičiai kartodavo Žemaičių Kalvarijos atlaiduose girdėtas elgetų giesmes: "Šventas Jonai evangelistai, Tu pagimdei Jėzų Kristų," arba kito, jau turtingesnio, nes armonika pritariant—"Žydas ožį piovė, Kraujas tekėjo, Kokias Jis mūkas tenai kentėjo" ir tt.

Kiti tas ir panašias giesmes laikė išmislu, tyčiojimuisi ir dėl jų kildavo ginčų ir barnių.

Atsimenu, nutarėme surengti diskusijas klausimu: "Ar darbininkų šeimai reikalinga turėti daug vaikų?" Išsirinkome kalbėtojais už ir prieš gerai "prasitrynusius" draugus ir laukėme sekmadienio vakaro.

Klausytojų prisirinko apie 150, daug moterų ir mergių. Į "mūšį" pirma buvo pasiųsti prastesnieji kalbėtojai, tik į galą išėjo "žvaigždė." Smarkiu balsu jis pradėjo maždaug šitaip: "Draugai ir draugės, aš jūsų ilgai nevarginsiu, nes jūs daug girdėjote iš pirmųjų kalbėtojų. Jei jūs būtumėte mokyti, žinotumėt, kas yra melioracija, astronomija, geografija, chrestomatija ... už tai draugai darbininkai, kad mes būtume mokinti, kaip tie parichmakeriai (barzdaskučiai), tai nebūtų mūsų tarpe didelių šeimynų ir to skurdo, kokį šiandien matome. Už tai aš kviečiu, mokinkimės visi. Ir aš buvau toks, kaip ir jūs, už tai aš mokinuos."

Ar kas tą žodžių mišinį suprato, nežinia, bet publika paplojo, korespondentas aprašė, kad draugas Povilas atliko savo uždavinį.

Tokių be jokio išsilavinimo "veikėjų" tarpe tikrai buvo keistų sutvėrimų. Atsimenu, vienas, perskaitęs Simono Daukanto Lietuvos Istorijoje Vytauto Didžiojo vainikavimui rengto pokylio aprašymą, kuriame pasakyta, kad suvalgyta daug jaučių ir taurų, išgerta daug midaus, tapo didžiausiu Lietuvos priešu, kuris net Lietuvos himną giedant neatsistodavo ir kepurės nenusiimdavo.

Atsimenu, prie River St. J. Viskantas parduodavo "Keleivį," kurį Adomas Klimunskas atėjęs nupirkdavo ir nusinešęs prie upėlio sudegindavo, kad kiti negalėtų jo paskaityti.

Prieš 50 metų buvo tokių "veikėjų," kurie kortavo, girtuokliavo, Lietuvoje palikę žmonas su keliais vaikais, čia latriškai gyvenó, nėjo į bažnyčią, bet labai gynė ją ir kunigus. Buvo ir tokių laisvamanių, kurie pašiai elgdavos, o smuklėse dideliu orumu aiškindavo, kodėl kunigai laiko gaspadines.

Tuos palaidus pavyzdėlius aš ėmiau iš mažų miestelių, kur tikrai mokytų ir išsilavinusių darbuotojų trūko. Daug būta čia tamsumo, neapykantos kitaip galvojančiam.

Negalima pasakyti, kad ir šiandien ten nebūtų tokių, kurie pasiėmę į rankas "Naujienas" ar "Keleivį" taria esą socialistai, o "Laisvę" ar "Vilnį" laikydami—tikri komunistai, arba užsikabinę škaplierius ar rožančių abejotų esą geri katalikai. Jie nesupranta, kad nepakanka sakyti tas ar kitas esąs. Juk vairuotoju (draiveriu) netapsi tik į garažą nueidamas ir nieko ten nedirbdamas. Nebūsi ir tikras katalikas tik bažnyčią lankydamas, bet mintimis ir darbais gyvendamas nekrikščioniškai. Nebūsi ir socialistas tik apie socializmą plepėdamas, bet nesociališkai (nevisuomeniškai) elgdamąsis.

Reikalinga žmogui vidaus turtų, kultūros. Jos ir šiandien daug kam trūksta, bet vis dėlto žmonija žengia į šviesesnę ateitį, nors ir ne taip sparčiai, kaip mes norėtume.

J. Kaulaičia.

MIAMI, FLA.

Buvo Gražus Koncertas

Liepos 3 d. Lietuvių Klubas Amerikos nepriklausomybės paskelbimo šventės proga surengė gražų koncertą. Į jį atsilankė apie 100 asmenų. Solo dainavo A. Dambrauskaitė ir Juozas Goods. Be to, A. Dambrauskaitė dainavo kartu su Stevens. Stevens vadovaujamas klubo choras taip pat pasirodė.

Koncertui vadovavo adv. Dirse, kurį publikai pristatė klubo pirmininkas A. Norvaišas. Trumpas kalbas pasakė P. Kaulakienė, dr. Ramanauskas ir Albinas Norkus.

Klubietės moterys turėjo skanių blynų ir kitokių valgių.

—J. R.

JIE KALTINAMI DVIGUBA ŽMOGŽUDYSTE

Philadelphijos detektyvai veda Theodore Armpriester (antras iš kairės), 12 metų, ir Joseph Ryan (margais marškiniais), 12 metų, kurie kaltinami nuskandinę 2 meškeriojusius upėj paauguolius (10 ir 13 metų). Jų užpakaly matome jų motinas.

Dievas-Knygvedys

Sakoma: Koks žmogus, toks ir jo Dievas. Tas reiškia, kad kiekvienas kitaip Dievą supranta ir kitaip jį garbina.

Štai nesenai perskaičiau Argentinoj vienuolių marijonų leidžiamo "Laiko" š. m. balandžio 15 d. numerį, kuriame radau dr. J. Mačernio straipsnelį "Mes Nieko Nerašome Prieš Kristų."

Dr. J. Mačernis daug keistų dalykų yra parašęs, Lietuvoj jį buvo praminę "velnio apsėstuoju," nes jis rašė apie visokias dvasias. Jaunas būdamas, jis skelbė, kad lietuviams labai naudinga ištirpti (asimiliuotis) kultūringesnėj vokiečių tautoj ir tt., bet, perskaitęs minėtą straipsnį, aš dar sužinojau kelis naujus jo išminties perlus.

Visų pirma sužinojau, kad Dievas yra buhalteris (knygvedys), kuris veda ne tik atskirų tautų, bet ir atskirų asmenų sąskaitas ir stropiai įrašo "credit" ir "debit." Taip ir rašo tas daktaras, kuris sakosi turįs trijų universitetų diplomus.

Isaiškino tas daktaras ir kaip savo sąskaitos kredito pusę padidinti atskiram asmeniui ir visai tautai. Pasirodo, labai paprastai. Reik tik klausyti kunigų. Štai neklausėme . . . ir esame, kaip žydai, išblaškyti po visą pasaulį.

"Bet ačiū Dievui," rašo dr. J. Mačernis, "esama ir iš lietuvių tarpo vyrų ir moterų, kurie su dideliu pasiaukojimu dirba Kristaus karalystės labui ne tik savųjų tarpe, bet ir Indijos, Kinijos ir Amazonės džiuglėse, dirba tarp Afrikos juodukų, arba kurie vienu kitu skatiku prisideda prie tokių darbininkų palaikymo ir tuo didina mūsų tautos 'credit' pas Dievą, artina mūsų tėvynėn sugrįžimo dieną."

Aš iki šiol maniau, kad ne patriotiška remti medžiagiškai lietuvį vienuolį, nusibasčiusį į Indiją ar kur kitur, nes mes saviems kultūros reikalams lėšų trūkstame, o čia Mačernis išaiškino, kad "patriotiškesnio" darbo reik paieškoti. Juk tokį vienuolį remdami mes "artiname mūsų tėvynėn sugrįžimą." Vadinasi, kas to nedaro, tas didina savo taučios sąskaitos skolas (debit, kaip daktaras rašo), taigi yra Lietuvos priešas.

Taip dr. J. Mačernis ir sako, jis net prideda "didžiausi Lietuvos priešai." Nieko negelbės, jei tie žmonės sakys esą geri lietuviai ir dirbs tautišką darbą. Tas, daktaro žodžiais, "dalyko nė kiek nepakeičia," taigi jie yra jo supratimu Lietuvos priešai.

Tokiu būdu tas mandrusis daktaras į Lietuvos priešų eiles įrašo ir Lietuvos patriarchu vadinamą dr. J. Basanavičių, ir dr. J. Šliūpą, ir mūsų didįjį prisikėlimo varpo skambintoją dr. V. Kudirką, ir mūsų kalbos tėvu vadinamą J. Jablonskį, ir dr. K. Grinių, ir tokius garbingus, tiek daug mūsų tautai nusipelniusius profesorius P. Leoną, V. Čepinską, A. Janulaitį ir galybę kitų taurių lietuvių, kurie nebuvo praktikuojanti katalikai. Jie visi dr. J. Mačerniui yra "jakavičiukai," o tai reiškia Lietuvos priešai.

Jei panašus straipsnelis būtų išspausdintas juokų laikrašty ar juokų skyriuje, galima būt gardžiai pasijuokti, bet, kai tokie "perlai" patiekiami rimta mina ir trijų diplomų orumu prisidengus, norima įrodyti pliauškalus esant didele išmintimi, juoktis nesinori. Gal galėtumi žmogus ir pykti, jei nežinotum, kad tas daktaras tokių "perlų" jau ne kartą yra pasiūlęs ir, neabejotina, dar pasiūlys. Taigi, jau iš anksto žinai jų vertę—nėra ko jaudintis.

Bet reik pasakyti, kad panašių, kaip dr. J. Mačernis, juodųjų davatkų, kurioms laisvamanis lietuvis yra nebe lietuvis, dar turime pakankamai. To pamiršti negalime.

Žemaitis.

Kur Daugiau Uždirba

Apskaičiuota, kad Detroite fabriko darbininko metinio uždarbio vidurkis yra $5,057, Clevelande $4,470, Chicagoje $4,339, Bostone $3,655, New Yorke $3,613. Taigi aukščiausias vidurkis yra Detroito fabriko darbininkai.

Iš Pavergtos Lietuvos

Bolševikiškas Išradimas

Ir bolševikai žino, kad, jei nori, kad kas nors dirvoj išdygtų ir augtų, pirma reik pasėti norimo augalo sėklas. Bet bėda, kad jie tų sėklų neturi. Jie turi atskirus kolūkius, kurie augina sėklas pašarinėms žolėms, bet kokia nauda iš jų, geriausia pavaizduoja pats Gedvilos pavaduotojas Laurinaitis. Jis sako:

"Jeigu nėra nei užsėtų daugiametėmis žolėmis plotų, nei tinkamų naturalinių pievų bei ganyklų, iš kurių būtų galima gauti sėklinė medžiaga, tada sėklas reikia rinkti rankiniu būdu iš įvairių pievų, ganyklų, griovių, ežių, iš ten, kur tik galima rasti vertingų pavasarinių žolių, o jų būna visur. Į šį darbą reikia įtraukti mokslėivius, vadovaujant prityrusiems ir gerai pažįstantiems žoles žmonėms."

Ne tik Amerikos, bet ir Lietuvos pažangesnis ūkininkas būtų juokais plyšęs, gavęs tokį patarimą apsirūpinti reikalinga pašarine sėkla, bet komunistams tai paskutinis išsigelbėjimo būdas. Kaip ten klesti žemės ūkis!

Trūko Sėklos

Ir šiemet trūko ne tik pašarinių žolių sėklų, bet visokios sėklos. Pačių komunistų duomenimis, iki kovo mėnesio galo kviečių sėklos tebuvo supilta į sandėlius tik 67.1% pagal planą numatyto kiekio, bulvių 67%, vienamečių žolių 18.3%, daugamečių žolių 25%, linų 65.1%.

Prileiskime, kad dar buvo šiek tiek supilta ir po kovo mėnesio, bet neabejotina, kad, atėjus sėjai, trūko mažiausia trečdalio kviečių sėklos, tiek pat bulvių, o pašarinių žolių sėklos neturėjo net ketvirtadalio, taigi didžioji dalis plotų turėjo likti neužsėta.

O jei dobilams, motiejukams ir kitoms pašarinėms žolėms skirtų plotų daugumą paliko neužsėti, tai nebus pašaro, o be jo ir enkavedistas neįsakys karvei duoti pieno ar veršiui šuoliais augti.

Dar negana supilti nustatytą kiekį sėklos. Svarbu, kad ta sėkla būtų gera ir kad ji bestovėdama sandėliuose negestų ir nenyktų.

O štai ką tuo reikalu sako patys komunistai:

"Ypač blogi reikalai su sėklos fondų sudarymu yra 'Nemuno' kolūkyje (Ukmergės rajone). Čia kūlimas jau užbaigtas (tas rašoma vasario 24 d.), o sėklos supilta vos 15.9% reikalingo kiekio. Ir tų pačių saugojimas neužtikrintas. Sėkla laikoma net 14 vietų, prileidžiamas jos grobstymas. Dėl sandėlininko Kunigausko nerūpestingumo sugedo 800 kg. žirnių sėklos, nes ji buvo neperkasama ir nevėdinama. 'Nemuno' kolūkiui trūksta 80 tonų vasarinių grūdinių kultūros sėklų, nemaža bulvių. . . .

"'Stalino keliu' kolūkis pagal ataskaitą grūdinių kultūrų sėklos supylimo planą įvykdė 100%. Bet kokia jos kokybė?, Avižų miežių sėkla užversta įvairiomis piktžolėmis, tačiau ji nevaloma. Rajone padėtis bloga ne tik su grūdinių kultūrų sėkla. Nė vienas kolūkis nėra apsirūpinęs bulvių, linų bei daugiamečių žolių sėkla. Turima sėkla blogai saugojama. 'Artojo' kolūkyje dėl antros brigados brigadininko Venzlausko kaltės sušalo daugiau kaip 6 tonos bulvių sėklos. 'Gegužės Pirmosios' artelėj nuo 32 ha iškulta daugiamečių ir vienmečių žolių sėkla guli nevalyta ir genda."

O Jonavos rajone, pasak "Tiesą," dar kovo 29 d. dauguma kolūkių neturėjo nė trečdalio sėklos. Vorošilovo vardo kolūkis teturėjo 7 centnerius sėklos, o jam reikalinga 1,000 centnerių. Negeriau esą, "Tieso" žodžiais, ir kituose kolūkiuose.

Taip buvo "pasiruošę" kolūkiai šių metų sėjai. Ir taip bus, kol Lietuvos ūkininkas nebus laisvas.

TENISO KARALIUS

Tony Trabert iš Cincinnati, vainikuojamas jo paskutinio laimikio—taurės dangčiu. Tony Anglijoje įvairiose teniso žaidimo varžytynėse laimėjo pasaulio čempiono vardą.

SKAITYKITE

Vertingas Knygas

NAKTYS KARALIŠKIUOSE. Liūdo Dovydėno apysaka apie jaunuolių pergyvenimus sienapiūtėje. 168 puslapiai, kaina $2

CEZARIS. Mirko Jesulič'o romanas, vertė A. K. Puida, pirmoji dalis. 188 puslapiai, kaina $2

LENGVAS BUDAS IŠMOKTI ANGLIŠKAI. Geriausias vadovėlis pradedantiems angliškai mokytis; duoda įstarimą, angliškus pasikalbėjimus. Kaina 75c

NAUJA VALGIŲ KNYGA. M. Michelsonienės parašyta; 250 įvairių receptų, 132 pusl. Kaina $1.25

KAS BUS, KAS NEBUS, BET ŽEMAITIS NEPRAŽUS. Balio Sruogos įdomus aprašymas, kaip Jonis Mažrimas 1812 metais iš Viekšnių į Kauną nusikraustė ir Napoleoną regėjo—ir kas iš to išėjo. Kaina $2.50

NEMUNO PAKRANTĖSE. Įdomūs, lengvai skaitomi Dr. A. Garmaus atsiminimai. 136 pusl. Kaina $1.00

MILŽINO PAUNKSMĖ. Balio Sruogos trilogiška istorijos kronika, 173 pusl., didelis formatas, gera popiera. Kaina $2.50

KON-TIKI. Thor Heyerdahl aprašymas nepaprastos šešių vyrų kelionės plaustu iš Pietų Amerikos į Polinezeją. 413 pusl. Kaina....$3.75

ATSIMINIMAI. Stefanijos Paltanavičienės prisiminimai iš jos jaunystės Lietuvoje ir Rusijoje. 56 pusl. Kaina $1.00

APIE LAIKĄ IR ŽMONES. Poeto J. Aisčio atsiminimai apie Binkį, Miškinį, Tumą, Savickį, Giras ir kt. 249 pusl. Kaina $2.50

MIRUSIOS SIELOS. M. Gogolio svarbiausias veikalas, išvertė M. Miškinis. 290 pusl. Kaina....$3.25

RYTŲ PASAKOS. Vinco Krėvės parašytos indų ir kitų tolimųjų tautų legendos. 220 pusl. Kaina $2.50

POPIEŽIAI IR LIETUVA. Kunigo M. Valadkos parašyta knyga, 250 pusl. Kaina $2.50

ŽEMAITĖS RAŠTAI. Garsiosios mūsų rašytojos pirmojo karo metu Amerikoje parašyti vaizdeliai su rašytojos paveikslu. 128 puslapiai, kaina 50c

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI. Jono K. Kario, 160 paveikslų, 225 pusl., gerame popieryje. Kaina $5.00

A KISS IN THE DARK. J. Jazmino anglų kalba sodrūs vaizdeliai, 150 pusl. Kaina kietais viršeliais $2, minkštais viršeliais $1.00

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė Dr. D. Pilka. Pritaikinta Amerikos lietuviams. 144 puslapių. Kaina $1.00

KODĖL AŠ NETIKIU Į DIEVĄ. Pilna argumentų, kurie visiems įdomūs. Kaina 20c

ATLAIDŲ PAVĖSY, P. Abelkio romanas iš Žemaičių Kalvarijos praeities. Kietais viršeliais, 467 puslapiai, kaina $4

VILNIUS TARP AUDRŲ. Jeronimo Cicėno knyga apie Vilniaus krašto lietuvių kovas už savo teises. Kaina, kietuose viršeliuose $5.50

TAVO KELIAS Į SOCIALIZMĄ. Parašė Leonas Blumas. Trumpas socializmo aiškinimas. Kaina 25c.

DEMOKRATINIO SOCIALIZMO PRADAI. Populiari ir naudinga knyga šių dienų klausimams suprasti. Kaina 50c

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA. Parašė E. Vandervelde, vertė Vardūnas. Kaina 10c

LIETUVOS ISTORIJA. Parašė V. Daugirdaitė-Sruogienė. Kaina $3.00

LIETUVIŲ KALBOS ISTORIJA. Dr. P. Joniko pirmasis ir vienintelis šiuo klausimu veikalas. Kaina $3.00

JUOZAS STALINAS, arba kaip Kaukazo razbaininkas buvo pasidaręs Rusijos diktatoriu. Kaina .25c

SOCIALIZMO TEORIJA. Trumpai ir aiškiai parodo, kaip keitėsi visuomenės santvarka ir kodėl ji dar keisis. Kaina 25c

TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ, arba komunistų diktatūra faktų šviesoje. Trumpa bolševizmo istorija ir valdymo praktika. Labai daug medžiagos. 96 puslapiai kaina 50c

AR ROMOS POPIEŽIUS YRA KRISTAUS VIETININKAS? Parašė kun. M. Valadka. Svarbu kiekvienam perskaityti. Kaina $1.20

SOCIALDEMOKRATIJA IR BOLŠEVIZMAS. Pagal K. Kautsk naujausiomis žiniomis papildyta tuo klausimu knygutė. Kaina 25c

KOKIUS DIEVUS ŽMONĖS GAR BINO SENOVĖJE. Dievų yra visokių įvairiuose kraštuose ir įvairiuose laikuose dievai buvo kitokie. Kokie buvo senųjų lietuvių dievai? Kaina $1.00

ŽEMAIČIŲ KRIKŠTAS. P. Abelkio parašytas istorinis romanas iš Žemaitijos krikšto laikų. Su kietais apdarais. Kaina $3.50

VISUOTINAS TVANAS. Ar galėjo toks tvanas būti ir ką apie tai sako mokslas. Kaina 25c

DĖL LAISVOS LIETUVOS. Lietuvos socialdemokratų raštai dėl bolševikų okupacijos ir teroro Lietuvoje. Kaina 25c

BARABAS. Paer Lagerkvist'o istorinė apysaka iš pirmųjų krikščionybės laikų Romoje, Palestinoje ir Kipre. Knyga laimėjusi Nobelio premiją. Kaina $2.25

Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 East Broadway -:- So. Boston 27, Mass.

Svetimųjų Paminklų Likimas

Kodėl Šunys Staugė prie Muravjovo Paminklo

Tur būt nėra tokios valstybės, kuri savo didvyriams ar svarbiems įvykiams paminėti savo sostinėj neturėtų paminklo. O Lietuvos sostinė Vilnius tokio paminklo neturėjo. Tik Gedimino kalne pilis, statyta prieš daug šimtmečių, pergyveno visus perėjūnus-užgrobikus ir jų pastatytus paminklus.

Rusijos carų valdžia buvo pastačiusi ties katedra paminklą carienei Kotrynai Antrajai ir antrą paminklą Muravjovui preiš Napoleono rūmus. Juos taip vadino, nes 1812 metais Napoleonas, žygiuodamas į Maskvą per Tilžę, Kauną ir Vilnių, tuose gražiuose rūmuose kurį laiką gyveno. Muravjovą lietuviai vadina koriku, nes jis žiauriai numalšino 1863 metų sukilimą, daug sukilėlių pakorė, tūkstančius išsiuntė į Sibirą, uždraudė lietuvių spaudą.

Už tuos kruvinus darbus caro valdžia jam ir pastatė paminklą. Keletą metų prieš pirmąjį pasaulinį karą Vilniuje pasklido gandas, kad daugybė šunų, susirinkę prie Muravjovo paminklo, staugia. Policija juos vaiko, bet šunys vėl susirenka ir staugia. Būriai žmonių ėjo žiūrėti. Nusibodo policijai šunis vaikyti. Supykęs viršininkas liepė šaudyti juos. Šūvių išgasdinti žiūrovai ir šunys išsiskirstė, bet po valandos šunys vėl staugdami artėjo prie paminklo. Policija pakartojo šūvius. Šunys, išbėgioję į aplinkinius kiemus ir gatves, žiūrėjo į paminklą ir lojo ir staugė.

Žmonės kalbėjo, kad kas nors užkerėjo šunis ar paminklą. Pagaliau vienas senas miško sargas tą galvosukį išsprendė. Jis patarė karštu vandeniu numazgoti paminklą, nes kas nors bus jį ištepęs vilko taukais. Šunys, suuodę vilko kvapą, negali pakęsti ir staugia. Buvo padaryta, kaip senis patarė, ir šunys nustojo staugę.

Pradžioje pirmojo pasaulinio karo, rusai apleisdami Lietuvą 1915 metais, nusiėmė Kotrynos paminklą ir, nenorėdami palikti ir Muravjovo, būrys žandarų ir kazokų atvyko jo išsivežti. Ilgai jie triūsė. Susirinko daug žiūrovų, o stovyla, lyg jausdama, kad nebegrįs į Vilnių, nesidavė nuimama. Teko pastatyti tam tyčia keltą ir, užrišus storą lyną už stovylos kaklo, kelti. Kai tuo būdu už kaklo pakarta Muravjovo stovyla kabojo ore, žiūrovų minioj pasigirdo plojimai, švilpimai ir šūkiai: "Visus korė, o jį po mirties pakorė." Žandarai pradėjo žmones vaikyti, plakti.

Po karo, 1918 metais atsikūrus nepriklausomai Lietuvai, atrodė, kad Vilnius susilauks paminklo savo kūrėjui Gediminui, dr. J. Basanavičiui ar kuriam kitam didžiam lietuviui. Deja, Vilnių užgrobė lenkai. Ir jie galvojo apie paminklo statymą, bet negalėjo susitarti, kam jį statyti: Jogailai, Kosčiuškai, Narutavičiui (pirmajam Lenkijos prezidentui, iš Lietuvos žemaičių kilusiam), ar Pilsudskiui. Ilgai lenkai ginčijosi, katras tų vyrų daugiau nusipelnė Lenkijai, ir tesuspėjo tik sukurti komitetą paminklui statyti.

Atėjo 1939 metai, suliepsnojo karas. Lenkų valstybė, vokiečių ir rusų užpulta, beregint subyrėjo. Vilnių, o neilgai trukus ir visą Lietuvą užėmė rusai komunistai.

Rusai komunistai Muravjovo paminklo vietoje 1940 metais pastatė "trijų tankistų" paminklą, o prieš miesto rotušę—Lenino ir Stalino apsikabinusias stovylas. Statyta spartuoliškai, stachanovietiškai. Mat, artėjo lapkričio revoliucijos šventė, todėl reikėjo skubėti. Po šventės kalbų ir paradų paminklas liko stovėti sustingęs per žiemą.

Pavasariui artinantis, pas mane atvyko du ūkininkai iš mano tėviškės pasitarti. Jie buvo gavę įsakymą per savaitę atvežti valdžiai tiek grūdų, kiek jie niekada nėra savo ūkiuose prikūlę. O čia pavasaris, reikės apsėti laukus ir iki derliaus maitintis. Neužsėsi laukų — didelė bausmė, nepristatysi javų—vėl bausmė. Išėjome ieškoti advokato, kuris galėtų ką nors patarti.

Einant pro rotušę, ūkininkas, pamatęs Stalino-Lenino stovylas, rodydamas į jas tarė:

—Žiūrėkite, kas čia pastatyta?

—Ar nepažįsti? Tai Leninas ir Stalinas apsikabinę džiaugiasi, — paaiškina antrasis.—Tai jie atima iš mūsų vargdienių duoną ir sėklą.

Pavasarį Lenino-Stalino paminklas, saulutės šildomas, suaižėjo, cementas pradėjo byrėti. Lenino-Stalino milinės ir auliniai batai atrodė skylėti, suplyšę, o po kurio laiko jau kyšojo gelžbalkiai ir šiaudai iš po cemento. Atrodė tikri Vilniaus elgetų draugai, ar rusų kolchozininkai.

Tokia elgetiška Lenino-Stalino išvaizda atkreipė Vilniaus miesto komunistų partijos pareigūnų dėmesį ir artinantis gegužės 1 dienai atvyko komisija, apčiupinėjo stovylas iš visų pusių ir stachanovietiško darbo paminklą nutarė nugriauti.

Didžiuliu sunkvežimiu atvyko būrys darbininkų. Ilgai brigadierius vaikštinėjo aplink paminklą, o darbininkai stovėjo ir laukė įsakymo. Didžiules gelžbetono apie 15 pėdų aukščio stovylas rankomis neįmanoma pakelti, o tam reikalui keltuvo neturėjo, nes penkmečio plane Stalino paminklą griautų nebuvo numatyta. Pagaliau buvo nuspręsta: užnėrė kelias grandis stovyloms apie kaklus ir, pririšę prie sunkvežimio, parvertė ir nuvilko į geležinkelio laužo kiemą.

Po dviejų mėnesių vokiečiai nuvijo bolševikus beveik iki Maskvos. Vietos darbininkai nugriovė "trijų tankistų" paminklą ir nuvilko jį į Napoleono rūmų kiemą, o čia vaikai akmenimis baigė jį daužyti.

Dabar, kiek žinoma, užgrobikai vėl pastatė savų paminklų, kurie išnyks kada nors kartu su juos stačiusiais.

J. Keras.

Tinginystė ir vagystė—seserys.

LSDP DELEGATUROS PAREIŠKIMAS

Elta savo biuleteny š. m. birželio mėn. 10 dieną yra paskelbusi tokį Vliko komunikatą:

"1955 m. birželio 6-7 dienomis Vlikas, išklausęs Vliko pirmininko pranešimo, aštuoniais balsais nutarė:

"1. Vliko pirmininkas ir Vykdomoji Taryba atsistatydina.

"2. Atsistatydinimas įteikiamas, kai bus sudaryti toliau minimi naujieji organai.

"3. Vykdomoji Taryba sudaroma iš 5 asmenų, pageidaujant įtraukti naujų žmonių, kiek galima, platesne bendradarbiavimo baze.

"4. Naujieji organai sutariami iki 1955 metų liepos mėn. galo."

Eltos biuletenis paaiškino: "Įvykusiame grupių pasitarime, dalyvaujant aštuonioms Vliką sudarančioms grupėms, buvo prieita prie vieningo nusistatymo, jog, atsižvelgiant į šių dienų padėtį, būtina sudaryti, kiek galima, platesnį Vlike bendradarbiavimo pagrindą. Turint galvoj Ūkininkų Partijos ir Socialdemokratų atstovų pareikštą pageidavimą, kad ir socialmokratai būtų įjungti į Vliko vadovaujamąjį darbą, draugiškumo ir solidarumo principais prieita prie vieningo nusistatymo—ieškoti ir svarstyti visus būdus, kurie prie to vestų. Yra sutarta, kad iki š. m. liepos mėn. galo, susisiekus su Vliką sudarančių grupių centrais, Vlikas susirinks priimti nutarimų, kurie vestų prie šio bendradarbiavimo įgyvendinimo. . . ."

Lietuvos Socialdemokratų Partijos Delegatūra Užsieny svarstė aukščiau patiektąjį Vliko nutarimą bei Eltos paaiškinimą ir laiko reikalinga viešai pareikšti, kas seka.

Lietuvos Socialdemokratų Partijos Delegatūra jau ilgesnį laiką su gyvu susirūpinimu stebi, kas dedasi Vlike, kaip vyksta jo darbas ir kokiose sąlygose Vlikui tenka dirbti. Delegatūra yra įsitikinusi, kad Vlikas gyvena sunkią krizę ir reikalingas iš pagrindų reorganizuoti, siekiant jį sustiprinti, sudarninti, pakelti jo darbingumą, patikrinti mūsų emigrantinėj visuomenėj jam, kaipo vyriausiajam kovai už Lietuvos laisvinimą vadovaujančiam organui reikalingą autoritetą. Stodami už Vliko būtiną išlaikymą, socialdemokratai esamose sąlygose mato vienintelę galimybę tam pasiekti, jei Vlikas būtų perkeltas į Jungtines Amerikos Valstybes, Europoj sudarius Vliko vykdomąjį organą Lietuvos reikalui senajam kontinente atstovauti ir ginti.

Tokio nusistatymo Lietuvos Socialdemokratų Partijos Delegatūra yra ir šiandien. Ji vertina visas Vliko pastangas savo bei Vykdomosios Tarybos veiklai sudarninti ir suintensyvinti esamose sąlygose ir su ten turimais žmonėmis, plečiant bendradarbiavimo bazę savo tarpe, kaip bergždžias. Nepajėgus ir nesusikonsolidavęs Vlikas tegali sudaryti nepajėgią Vykdomąją Tarybą, į kurią įeitų—bent daugumoj—tie patys Vliko nariai, nes įtraukti į Vykdomąją Tarybą naujų žmonių nėra nei galimybės, nei vilties.

Todėl paties Vliko reorganizavimą mes, socialdemokratai, laikome svarbiausiu ir visų pirma spręstinu klausimu. Labai apgailestaujame, kad Vlikas pastarojoj savo sesijoj nerado laiko ar reikalo apie tai kalbėti, būdamas, atrodo, pirmučiausiai susirūpinęs esamąją Vlike padėtį stabilizuoti. Naujai sudarytinos Vykdomosios Tarybos paskirtį vertiname kaip laikinę—rūpintis einamaisiais reikalais, kol Vlikas bus pertvarkytas. Į betkurią vietą naujai sudarytinoj Vykdomoj Taryboj socialdemokratai nepretenduoja.

Sunkėjančios sąlygos Lietuvos laisvinimo pastangoms vykdyti daro Vliko sustiprinimą būtinu ir neatidėliotinu. Būtina išlaikyti pats Vlikas ir padaryti viską, ką Vliką sudarančios organizacijos ir pati mūsų emigrantinė visuomenė gali, kad mūsų kovai už Lietuvos laisvinimą vadovaująs organas pajėgtų vykdyti jam skirtąjį ir vis sunkėjantį uždavinį.

Lietuvos Socialdemokratų Partijos Delegatūra.

1955, 6.29, Brooklyn, N. Y.

Atlyginimas už Pagundą

Australijos uosto krovėjai reikalauja mokėti vadinamą pagundos mokestį. Jie sako, kad kraudami tokius daiktus, kurie juos veda į pagundą vogti, pavyzdžiui, tabaką, degtinę, vyną, kvepalus ir panašius dalykus, jie turėtų gauti atskirą atlyginimą, kuris atsvertų tą pagundą.

Ar tą jų reikalavimą darbdaviai išpildys, nežinia. Tur būt jie gerai apskaičiuos, kas jiems daugiau kaštuos — labiau saugoti, kad nevogtų, ar brangiau mokėti ir gal kiek mažiau saugoti, nes atsiras ir tokių, kuriuos minėti dalykai gundins ir atskirą mokestį gaunant už jų pakrovimą ar iškrovimą.

LENGVAS BUDAS IŠMOKT ANGLIŠKAI

Naujas, pagerintas anglų kalbos vadovėlis, su trumpa gramatika, su visokių daiktų, užsiėmimų, gyvulių, paukščių, žuvų, vabzdžių, medžių ir gėlių pavadinimais. Be to, čia telpa visokie praktiški pasikalbėjimai ieškant darbo, važiuojant gelžkelių, prie darbo, arba nuėjus pas siuvėją, pas kurpių, pas daktarą, lošiant kortomis, nuėjus krautuvėn ir tt.

Parodyta kaip kiekvienas žodis rašomas lietuviškai ir angliškai, ir kaip jis anglų tariamas. Yra lengvų pasiskaitymų ir viskas paaiškinta lietuviškai.

Kaina 75 Centai

Užsisakant adresuoti:

Keleivis, 636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

MOTERŲ SKYRIUS

Kova dėl Kūdikio

Massachusetts valstijos teismuose jau antri metai tęsiasi byla dėl 4 metų mergaitės. Byla sukėlė didelį visuomenės susidomėjimą ir visokių atsiliepimų. Bylos istorija yra tokia:

1951 metais, vasario 23 dieną, netekėjusi motina Miss Harjorie McCoy pagimdė dukrelę Hildy. Motina ir duktė išbuvo ligoninėje 10 dienų, ir per tą laiką susirado pora, kuri panoro mergaitę auginti. Tai buvo turtinga žydų šeima iš Brookline, Mass., vardu Ellis. Motina sutiko mergaitę atiduoti ir kovo mėnesio 5 dieną, kada ji išėjo iš ligoninės, ant ligoninės laiptų mergaitė buvo perduota naujiems tėvams.

Tą patį mėnesį Miss McCoy pasirašė reikalingus dokumentus, kurie reiškė, kad ji atiduoda dukrelę Ellisų porai įdukrinti. Pasirašydama dokumentus, ji sužinojo, kad dukrelė atitenka žydams, nors ji pati yra katalikė. Bet Miss McCoy dėl to neprotestavo . Po mėnesio laiko, kai jai buvo įteiktas dokumentų nuorašas, jai buvo pasakyta, kad paprastai teisėjas nepripažįsta įdukrinimo, jeigu vaikas atitenka šeimai, kuri yra kitokios religijos negu vaiko motina. Ir tada Miss McCoy neatšaukė savo atidavimo.

Praėjo du metai. 1953 metais Miss McCoy pareikalavo grąžinti dukrelę jai, kadangi Ellisų pora, kuri dukrelę augina, esą nekatalikai. Per du metu Ellisų pora auklėjo mergaitę kaip savą, augino ją nuo tos dienos, kai ji išėjo iš ligoninės ir, savaime suprantama, nenorėjo jos atiduoti. Byla atsidūrė teisme ir pradėjo eiti iš vienos teismo instancijos į kitą, nes Miss McCoy užsispyrė dukrelę atgauti. Užsispyrė ne todėl, kad joje pabudo motiniška meilė. Ji pasakė, kad ji nemano auginti dukrelės, bet ji nori atiduoti ją katalikiškai agentūrai, kuri parūpins mergaitei katalikiškus globėjus. Paprastai sakant, byla kilo ne dėl motiniškos meilės, bet dėl biznio. Vaikai Amerikoje yra reta prekė. Žmonių, kurie neturi vaikų ir nori įdukrinti ar įsūninti svetimus vaikus, yra daugiau, negu motinų, norinčių atiduoti įsūnijimui vaikus. Pati įsūnijimo procedūra yra brangus dalykas. Kuo turtingesnė pora nori gauti vaiką, tuo daugiau pasipelno agentūra, iš kurios pora gauna kūdikį, o taip pat daugiau gauna ir moteris, kuri agentūrai parūpina vaiką.

Nuo 1953 metų byla tęsiasi teismuose iki šiandien. Mažoji Hildy paaugo ir šiandien jau turi 4 metus ir 5 mėnesius. Ji nežino, kokia kova dėl jos eina ir nejaučia, kad moteris, kuri ją pagimdė, pasinaudodama įstatymu, nori atimti ją iš žmonių, kurie ją augino ir mylėjo nuo kūdikystės ir kurie, jos giliu įsitikinimu, yra jos tėvai.

Bylai besitęsiant, šių metų gegužės mėnesį Ellisai pareiškė Aukščiausiam Massachusetts Valstijos Teismui, kad jie sutinka išauklėti mažąją Hildy katalikiškai. Bet tas nieko negelbėjo. Teismas priteisė mergaitę jos tikrai motinai Miss McCoy. Tuo tarpu tikroji motina ištekėjo ir laukia kito kūdikio. Tačiau ji nepakeitė savo noro atgauti mergaitę ir nepakeitė nusistatymo atiduoti mergaitę katalikiškai agentūrai, kad ši surastų naujus, katalikiškus namus.

Įstatymo raidė yra kieta ir nepaiso jausmų, proto ir aplinkybių. Įstatymas sako, kad jei pora yra kitos tikybos kaip motina, iš kurios pora vaiką gavo, tai teisėjas įsūnijimą gali panaikinti ir grąžinti kūdikį motinai. Griežtai laikantis įstatymo raidės, mažoji Hildy dabar atiteks savo tikrai motinai, tai reiškia moteriai, kuri ją pagimdė, bet kuri jos auginti visai nenori. Laikantis įstatymo raidės mažoji Hildy taip pat neteks žmonių, kurie ją augino nuo kūdikystės, kuriuos Hildy vadino savo tėvais ir kurie jai žada ne tik aprūpintą jaunystę, bet meilę ir šilumą, kurios jai visai nežada tikroji motina.

KOVOJA DĖL ĮVAIKINTOS DUKTERS

Melvin B. Ellis, žydų tautybės šeima iš Brookline, Mass., įvaikino 10 dienų mergaitę Hildy McCoy, kuri šiuo metu yra 4 metų. Jos motina, katalikė, sumanė dukterį atsiimti. Teismas jos prašymą patenkino, bet Ellis nesutinka Hildy atiduoti ir pažada ją auklėti katalike.

SAKYSITE, GAL TAI STEBUKLAS

Di Peso sode, Downey, Calif., įvyko "stebuklas." Nei iš šio nei iš to į žemę įsmego 17 pėdų vandeniui šmirkšti žarna (hose). Net dvi moterys mėgino tą žarną ištraukti, bet nepajėgė. Ir pririsusios prie automobilio neištraukė jos, bet tik nutraukė. Jau trys panašūs atsitikimai buvo toj apylinkėj. Žemė ten vis slenka gilyn.

Atsakymas M. Pakarklienei

Moterų skyriuje p. Pakarklienė nesenai išvedžiojo, kad europietės yra geresnės žmonos už amerikietes. Man atrodo, kad p. Pakarklienės išvedžiojimai visai neteisingi. Ponia Pakarklienė gerai žino, kodėl europietės yra "geresnės." Jos neturi savo valios ir norėtų būti kaip amerikietės, bet negali.

Kad europiečiai vyrai elgiasi kitaip kaip amerikečiai, galima matyti ir iš naujų ateivių: vyrai viską tvarko, ir moterys jų klauso.

Ponia Pakarklienė mato tik vieną pusę. Jai visi vyrai geri, o moterys visos blogos. Tai yra neteisybė. Didžioji pusė vyrų yra prastų, o mažoji pusė moterų yra blogų.

Pas paprastus žmones nėra taip, kaip p. Pakarklienė rašo: jeigu namai gražiai įrengti, yra visokių moderniškų įtaisymų, gražūs baldai ir kt., tai matyt abu dirba, ir vyras ir žmona. Vienas vyras neįrengs namų moderniškai ir turtingai, neturės gražaus automobilio, jeigu augins 5 ar 6 vaikus. Tokiose šeimose nerasi brangių dalykų, ir moterys taip pat nemiegos iki pietų. Jos turės dirbti fabrike, kad prisidėtų prie šeimos išlaikymo ir namų įrengimo.

Amerikietės daugumoje yra geros šeimininkės ir ir gražiai užaugina šeimynas. Aš kaltinu tokias moteris, kurios nėdaboja namų ir praleidžia laiką po visokius klubus, bet tokių moterų rasi visai mažai. Gi vyrų klubuose ir kitokiose užeigose visuomet pilna.

Dabar atėjo laikai, kada beveik visos moterys dirba. Tik labai senos, arba kurios turi daug mažų vaikų, neina dirbti į fabrikus. Gi kitos, kad ir ištekėjusios, dirba kartu su vyru, ir jos visai nėra tokios, kaip vaizduoja p. Pakarklienė. Anot p. Pakarklienės, vyrai sunkiai dirba, o žmonos tik miega.

Nereikia vyrų iškelti į dangų, o moteris pasmerkti. Amerikietės moterys nėra tokie baisūs barbarai savo vyrams, kaip p. Pakarklienė sako. Kiekvienas žmogus turi savo blogų pusių, tiek vyrai tiek moterys, ir p. Pakarklienė gerai žino, kad ne visi vyrai išlaiko vedybų priesaiką ir gyvena taip, kaip turėtų gyventi.

K. Savickienė.

TĖVIŠKĖ

Tėviškės vaizdeli,
Koks tu man brangus!
Aš matau kelelį,
Pievas ir laukus,
Upės žalią krantą,
Už jo kalveles,
Bažnytėlę šventą,
Vargšų trobeles.

Girdžiu dainą graudžią,
Ji liūdna, karti;
Girdžiu varpas gaudžia:
Vakaras arti,—
Ir artojo seno
Balsą dirvoje,
Kur tiktai gyveno
Varge, tamsoje. . . .
Tėviškės vaizdeli,
Koks tu man brangus!
Matau savo šalį,
Jaučiu jos vargus. . . .

ZIGMAS GELĖ.

AR MUMS NĖRA DARBO?

Senos moterys dažnai skundžiasi, kad jos jaučiasi nebereikalingos niekam, kad jų dienos ilgos ir beprasmiškos. Man atrodo, kad taip skųstis gali tik tos moterys, kurios pasauly nieko kito nemato, tik save. Darbų, kad ir senesnėms moterims, yra labai daug, tik reikia noro dirbti. Aišku, kad senesnės moterys negali eiti į fabrikus, nes ten jas nelabai nori priimti. Bet yra daugybė darbų, kuriems atlikti reikia kaip tik senesnių moterų, kurios gali pašvęsti per dieną vieną ar dvi valandas. Tie darbai yra labdaringi darbai. Už juos atlyginimo negausi, bet jie duoda tokio malonumo, kokio už dolerį nenupirksi.

Neužmirškim, kiek daug yra ligonių ligoninėse, kurių niekas nelanko, kurie neturi artimų giminių, arba kurių giminės yra toli ir negali lankyti sergančio. Yra chroniškų ligonių, kurie praleidžia ligoninėje metus ir daugiau ir nesulaukia nė vieno lankytojo! Kiek daug sergančių namuose, kurių niekas nelanko, nes jie yra seni ir neturi artimų draugų. Kiek daug yra našlaičių, kurie reikalingi globos, bet nėra žmnoių, kurie tą globą parūpintų. Jūs pasakysit, kad tai yra labdaringų organizacijų darbas, ir ne mūsų reikalas į jas kištis. Teisybė, labdaringos organizacijos rūpinasi ir ligoniais ir seniais, ir vaikais, ir našlaičiais, ir pamestinukais, ir keliauninkais, kurie svetimam mieste nežino kur prisiglausti, bet toms organizacijoms labai trūksta žmonių. Labdaringos organizacijos neturi tiek lėšų, kad galėtų samdyti tiek įvairių darbuotojų, kiek joms reikia. Todėl jos labai vertina savanorius darbininkus, kurie vieną ar dvi valandas per dieną, ar net per savaitę, gali atlikti kokį nors darbą: pav. lankyti ligonius ligoninėse ar namuose, padėti ligoninės tarnautojoms valgydinti ligonius ar juos prausti, lankyti senelių priegiaudas ir pan. Tokiems darbams kaip tik tinka senesni žmonės, kurie turi daug laisvo laiko ir nežino, ką su juo daryti.

Kiekvienam didesniam mieste, kur tik yra labdaringos organizacijos, yra specialūs biurai, kurie registruoja tokius savanorius darbininkus. Tie biurai vadinasi "Volunteer Service Bureau." Kiekviena moteris, kuri turi kiek laisvo laiko, tokiam biure gali užsiregistruoti ir pasakyti, kokį darbą norėtų atlikti ir kiek valandų per dieną, per savaitę ar net per mėnesį gali tam darbui paskirti. Darbų yra įvairiausių rūšių, ir kiekviena gali pasirinkti pagal savo norą, sugebėjimą ir palinkimus. Jie nėra apmokami, bet jie duoda daug daugiau, negu apmokamas darbas: jie duoda pajautimą, kad esi reikalingas ir naudingas kitiems žmogus.

Senė.

PERVĖLAI GRĮŽTA

Po 13 metų skyrybų žmona nusprendė grįžti pas savo vyrą Walter Perkins iš So. Peabody, Mass.

Toks buvusios žmonos apsisprendimas po 13 metų visai nepatiko vyrui, ir jis kreipėsi į policiją, prašydamas sutrukdyti žmonai grįžti. Bet policija šiuo atveju nieko negali padaryti.

Buvusi žmona, kuri gyvena Pasadena, Cal., parašė vyrui laišką po 13 metų, kad ji siunčia jam savo daiktus ir pati greitai atvažiuos. Vyras suka galvą, kaip uždaryti jai duris.

"MISS CALIFORNIA"

Donna Schurr, meno studentė, šypsosi laimėjusi Kalifornijos gražuolių kontestą.

ŽEMAITĖ:

Kunigo Naudą Vėjai Gaudo

(Tęsinys)

Ant nakties pašaliais truputį nusimažino žmonių, liko tik aplink numirėlį, kurie giedojo arba žvakes dabojo. Tenai budėjo tokie, kurie netykojo vogti. Giedotojai užstalėje giedojo, šaukė, prakaitą apsibraukdami. Pabaigę giesmę, dūksavo garbstydami:

—Amžinatilsį, mūsų tėvelis. Mes visi prie jo užaugome. . . . Sako, keturias dešimtis metų čia išbuvęs. . . .

—Mane jis krikštijo,—tarė boba,—amžinatilsį, o jau pasenau, dantys išbiro. . . .

—Man šliūbą davė, užsakus sakė . . . amžinatilsį!

—Ne plėšikas buvo, amžinatilsį, ne plėšikas,—pradėjo kitas: kiek turėjai, tiek užteko. . . . O žiūrėk,—po kitas parakvijas be penkių nesirokuoja už šliubą.

Aplink stalą ilsėdamiesi giesmininkai gailinosi, girdami savo klebonėlį. Kerčioje suklaupusios keletas bobų-davatkėlių su ašaromis meldėsi, poteriavo, kaip įmanydamos savo tėveliui kančias mažino. Nors dvasiška asaba, vis tik nebuvo be grieko, gal bekenčia čyščių.

Išvakarėmis į klebonijos kluoną dar buvo atvažiavę trys vežimai po du arkliu. Patyliukais savo arklius išsikinkę, suvedė į kūtę, o išvedę klebono arklius pasikinkė; kur sugriebė, ir pakinktus geresnius apmainė. Kitas ir vežimą savo palikęs į geresnį pasikinkė. Paskui tie vyrai slankiojo pastogėmis, padaržinšaliais, rankiojo ką sugriebdami: kokią medžiagą, lentas, akėčias, žagres ir krovėsi sau į vežimus. Prisikrovę šiokių-tokių baldų ir medžiagos taip pat patyliais naktį išvažiavo.

Rytmetį namiškiai vyrai ėmė juoktis:

—Šią naktį kaži-kas mūsų pastoges apvalęs: tiek buvo ąžuolinės medžiagos, dabar visur tuščia.

—Taip negali būti,—šokosi Kyrilius:—išvogs visą naudą, kol palaidosime kleboną. . . . Reikia kitaip apsiversti. . . .

Parsivedė uredninką, aprodė vagystes, paskui gerai prigirdė, prašydamas pagalbos. Uredninkas pripiltas gerklę—kodėl ne? Tuojau pavarė iš parakvijos sargus daboti visus klebonijos trobesius.

Sargai klebonijoje, o uredninkas miestelyje dabojo. Kaip tik kas važiuoja arba kas eina su kokiu ryšuliu, tuojau krato, be nepavogė ką iš klebonijos. Bobos nešės su naščiais nušutintus drabužius skalbtis—tuos uredninkas išvartė. Kita nešėsi žolių kiaulėms—ir tos krepšius iškratė. Žmogus pardavęs žydui avį už kelių varstų atvežė—ir tas turėjo išsivadžioti ir liudininkus statyti, jog tikrai jo avis buvo.

Per antrą dieną dar šiaip taip prikenčiamai po kleboniją. Vakarop vėlek žmonių prisirinko, vėl pradėjo pašaliais šmeižti.

Sutemus du vyru eina į budynę per šventorių, žiūri—kryžiaus koplytėlės langelis atidaras ir kaži-kas baltuoja. Priėję ėmė čiupinėti: kad prikimšta visokios naudos!

—Kas čia biesas ir pridėjęs?—rokavosi vyrai:—liktoriukas, baltas bliūdelis, peilis, žvakė . . .

—Šit, lenktinis peilis, šakutės dvi, skotertikė, puodelis. . . . Nusispiauti tik tokia nauda, ne vogti. . . .

—Uždarykiva langelį,—tarė antrasis:—grįždamu viską išimsiva. . . . Vagis nuo vagies kad pavogs, ir Dievas juoksis. . . .

—Pfu!—nusispiovė antrasis:—nėra kuo nė rankų teptis. . . .

Pasijuokę nuėjo į budynę. Pabuvę kokią valandą, grįždami žiūrės tos naudos koplytėlėje. . . . Kas tau davė!—Nė balso—tuščia vieta.

Jaunas vyras Terbakrauskis, abiem rankom mašinoj numaltom, nuo pat klebono mirimo valkiojosi po kleboniją. Negalėdamas nė kokio darbo dirbti by-kaip maitinosi. Budynėje meilijo gauti pavalgyti nors duonos kąsnelį arba degtinės taurelę kad kas prikištų. Šis, slankiodamas po kerčias, mato, kad visi iš pašėlimo viską vagia, o jis su rankom be kokio piršto nieko negal sučiupti. Patykojęs geros progos, kad namiškiai prašapo, apkabinęs su savo kočėlais virtuvą, suspaudęs glėbyje, nešasi gatve džiaugdamasis.

—Nors tiek ir man pragėrimui pavyko!

Kur bus nebuvus, šmakšt priešais davatka—už virtuvo capt!

—Ar tau tokį gerą daiktą? Tu ubago šmote!

Brūkšt, išsuko jam iš glėbio virtuvą ir nešasi. Tas gi genasi iškėlęs savo kočėlus, nori sumauti į sprandą, bet davatka greitesnė: į kurpą susimetusi nulėkė džiaugdamasi, kad jai pačiai nerūpėjo nė tykoti—kitas išnešė.

Berankis nosį nuleidęs grįžo į budynę keikdamas:

—Palūkėkit, rupūžės! Aš jus visus pamokysiu. Kad velniai paimtų! Man—nė puskvortei!

Antrą naktį suvaryti sargai iš parakvijos sergsti kleboniją: virtuvėje susisėdę pypkes rūko.

—Keli čia mūsų sargai yra?—klausia Balkis Klyno.

—Buvo keletas susirinkę, kiti paėdę vakarienės išlakstė. Šalta lauke styrot. . . . Kas čia do nevalia. . . . Mudu šit ir du piemeniu—ir visi sargai. . . .

(Bus daugiau)

Lietuviai Kitur

ANGLIJA

Neskani Pačių Virta Košė

Čia leidžiamo, vadinamo nepartinio "Europos Lietuvio" Nr. 25, partinis jos redaktorius štai ką byloja "Plunksnagraužio" lūpomis:

"Visi žinome, kad į Vakarus pateko tokie 'ambasadoriai,' kurių vokiečių okupacijos metais norėjo nusikratyti ir apskričių v-kai. Tokie 'ambasadoriai' šmeižia ir juodina mūsų tautai nusipelniusius žmones ir visą nepriklausomybės laikotarpį."

Toliau įtužimo pagautas šaukia: "Tiems komunistų agentams užčiaupkime nepraustaburnes arba išvykime iš savo tarpo." Kur, p. Plunksnagrauži? Gal į Varnių kacetą? O gal per krematoriumo kaminą?

Gyvename tokiame krašte, kur žodžio laisvė gerbiama. Su savo kalbom nepretenduojam į "nepartinio" "Europos Lietuvio" skiltis. Jas užpildo vienas Plunksnagraužis. Iš viso apie praeitį mažai kas sielojasi, nes užtenka dabarties rūpesčių. Jei kas prie alaus kaušo aptaria praeities laikus, tai tik iš meilės savai tėvynei, nes ji daugelį metų buvo prievartaujama neatsakomingo globėjo—"tautos vado." Nepaneigs nei pats Plunksnagraužis, kad nevisiems vienodai buvo sviestu tepama duona. Diktatūra, ar ji raudona, ar ruda, ar smetonuota, ar sutanuota, paliks diktatūra, o ne demokratija. Plunksnagraužiams nemalonus jos pavadinimas tikruoju jos vardu. Juk ir enciklopedijoje tas buvo išbraukta. Jums, ponai, tie laikai buvo be priekaišto, mes nedraudžiame jums juos girti. Mes iš tų laikų jaučiame skriaudą, tad kartais ir prisimename ją. Jūsų įtužimas dėl to mums primena kudlių, kuris daužosi ant grandinės lodamas, bet kąsti negali. Mes jums esame kriminalistai ir komunistų agentai, bet mes taip pat mylime savo tėvynę ir trokštame jai nepriklausomybės, bet be "tautos vadų," kuriuos jūs jai vėl norite užkarti. Mes ją regime klumpėtą, saulės ir vėjo nugairintą, stovinčią su našČiais prie šulinio svirties ir mojančią mums. Jūs ją regite šilkuose ir aukso blizgučiuose, tituluotą ordinais ir kategorijomis, su švenčių, vaikų ir trimečių priedais. Jums ji, užsikabinus sidabrinę lapę per petį, koketuoja iš Laisvės Alėjos. Kurių mūsų meilė jai yra nuoširdesnė—lengva atspėti.

Permaža Dėmesio Geram Sumanymui

Nidos spaustuvės vedėjo V. Dargio sumanymu ir pastangomis čia įsteigtas Nidos Knygų Klubas jau stumia antruosius savo vegetacijos metus. Sakau vegetacijos, nes sąmoningai nėra išnaudojami visi galimumai suklestėti plačiau. Aišku, čia nereikia kaltinti jo sumanytojo Dargio. Per savo šešiolika mėnesių gyvavimo laiką klubas yra išleidęs aštuonias knygeles, nors buvo žadėta leisti kas mėnuo po vieną. Pasirenkama menkų autorių menki kūrinėliai. Klubo nariai mielai sutiktų knygos kainą kiek pakelti ir gauti rimtą knygą kas mėnesį.

Gal kas pasakys, kad klubo veiklai išplėsti trūksta priemonių, trūksta valiutos. Bet jei užteko valiutos įsigyti šešiaaukščiam hoteliui Londone ir vasarvietei provincijoje, tad nei šiam tikslui negali lėšų trūkti. Dabar daug kam kyla mintis, kad minėtas klubas įsteigtas vien dėl to, kad gražiu dalykėliu papuoštų biznierių iškabą, kurie yra susimetę D. B. L. Sąjungos šešėlyje. Atrodo, kad jiems yra maloniau bizniauti angliškų alum, kaip lietuviškomis knygomis.

L. Dobilas.

Socialistų Kongresas

Liepos 12-16 d. Londone posėdžiaus ketvirtasis Socialistų Internacionalo kongresas. Jame dalyvaus ir šioj geležinės uždangos pusėj gyvenančių Lietuvos socialdemokratų atstovai.

AUSTRALIJA

Rukštelės į JAV

Birželio 3 d. iš Sydnejaus uosto į JAV išplaukė dailininkas Antanas Rukštelė su žmona Elena, dainininke, sūnumi ir dviem dukrom.

Australijoje Rukštelės gyveno nuo 1949 metų ir abu uoliai dalyvavo lietuvių kultūriniame gyvenime.

Paminėjo 'Keleivio' Sukaktį

Australijos Lietuvių Bendruomenės leidžiamas savaitraštis "Mūsų Pastogė" gegužės 18 d. numery šitaip paminėjo "Keleivio" 50 metų sukaktį:

"Keleiviui" 50 m.

"Socialdemokratų leidžiamas laikraštis 'Keleivis' minėjo 50 metų sukaktį. Sukaktuviniame numeryje apžvelgtas nueitasis kelias, jame rašo buvęs leidėjas Michelsonas, jo žmona, Vanagas, Vacl. Biržiška, inž. St. Kaminskas, J. Vilkaitis, Dr. P. Grigaitis ir kt. JAV lietuvių spaudoj nurodoma, kad prieš 50 metų savaitraštį įsteigė A. Žvingilas, kuris, sulaukęs 85 m. žilos senatvės, tebegyvena Connecticut valstybėje. Vienas iš pirmųjų redaktorių buvo P. Bukšnaitis, kuris dabar dirba SLA centre. Prie 'Keleivio' išpopuliarinimo, nurodoma, ypač daug prisidėję St. Michelsonas su Gegužiu ir jo dabartiniai vadovai."

SEATTLE, WASH.

Svečiuose pas Dukterį ir Pažįstamus

Mano duktė su vyru gyvena Seattle. Žentas A. Salton tarnavo Dėdės Samo laivyne ir buvo Tolimuose Rytuose, bet turėjo grįžti. Taigi aš ir žmona nutarėme nuvažiuoti jo pasitikti, nors kelias iš Yucaipa, Ca., gana tolimas.

Kai sustojome prie gražios žento rezidencijos 4511—34th Ave. W., dukterį radome beravėjančią darželį. Ji nebuvo įspėta, todėl jai buvo didelė ir maloni staigmena, nes buvome ilgai nesimatę.

Po trijų dienų grįžo ir žentas. Žinoma, nuėjome į uostą. Neišpasakytas džiaugsmas apėmė ne tik žentą sutikus, bet ir bendrai žiūrint į tuos daugiau nei 3,000 grįžusių iš Korejos ir Japonijos jaunų linksmų karių.

Vėliau prasidėjo svečiavimasi. Aplankėme gražiai gyvenančią savo rezidencijoje ponią S. Coover, kuri mus nusivežė pietauti į puikią valgyklą ant vandens. Pietavome, kaip Palangoje, pro langą gėrėdamiesi žavingu įlankos vaizdu.

Buvome ir pas P. J. Miknius, Paliulius. Visi jie gražiai gyvena savo nuosavuose namuose.

Turėjome progos būti ir Seattle Lietuvių Gedimino Pašalpinės Draugijos 50 metų sukakties minėjime. Į jį atsilankė per 100 asmenų. Jame buvo padaryta draugijos darbų apžvalga, buvo ir meninė dalis. Po minėjimo svečiai buvo gardžiai vaišinami. Kieno kojos dar lengvos, tas galėjo ir pašokti.

Anton Janušauskas.

DABAR NE KOMUNISTAS

John F. Ryan, buvęs New Yorko laikraštininkų unijos organizatorius, senato komisijai pareiškė, kad jis dabar nesąs komunistų partijos narys. O į klausimą, ar jis yra buvęs komunistų partijos narių, Ryan, pasinaudodamas konstitucijos 5-ju papildymu, neatsakė. Kaip žinoma, Burdett, pats buvęs komunistas ir jų šnipas, tvirtina, kad Ryan buvo komunistas.

PELNYTAS MALONUMAS

Pulk. leit. James A. Poston iš Columbus, Ohio, gauna filmų žvaigždės Anne Francis bučkį. Poston laimėjo sprausminių lėktuvų lenktynes, nuskridęs 1,945 mylias per 3 val. 32 minutes. Varžėsi 21 sprausminių lėktuvų lakūnas.

Skaitytojų Balsai

Biblija Ne Dievo Žodis

"Keleivio" Nr. 23 Dr. A. Krisiukėnas bara Maikį, kad šis neigiamai atsiliepęs apie Dievą ir tikėjimą, o Biblją laikąs senomis pasakomis. Vadinasi, iš didelio rašto Maikis išeinąs iš krašto.

Dr. A. Krisiukėnas įrodinėja, kad aukšti pareigūnai Jungtinėse Amerikos Valstybėse tiki į Dievą ir Biblją, laiko ją net aukščiausiame teisme ir žemesniuose teismuose; kad geriausios Amerikos mokslo įstaigos kaip Harvard, Yale ir Columbia universitetai pripažįsta Dievą vieninteliu mokslo ir išminties šaltiniu ir tt.

Man rodosi, kad Maikis protingai kalbėjo. Kas liečia Dievą, tai niekas jo buvimo neatmeta. Bet reikia žinoti, kad tą Dievo buvimą žmonės įvairiai supranta. Net krikščioniškos tikybos išsiskyrė ir susikūrė įvairios sektos.

Kristaus yra pasakyta: Ir aš sakau tau: tu esi Petras ir ant tos uolos aš kursiu savo bažnyčią ir peklos vartai ją nepergalės. (Mato 16:18.) O ką mes matome šiandien? Yra katalikai, protestonai, pravoslavai, biblistai ir tt., ir tt., ir visi sako, kad tik jų tikyba yra geriausia. Mes gražiai matom, kad tas Kristaus žodis neišsipildė ir nerodo palinkimo pildytis.

Taigi, ir tos krikščioniškos tikybos įvairiai supranta Kristaus mokslą, o ką besakyti apie kitas tikybas, kaip Mahometo, Būdos ir kitos. Reiškia, žmonės Dievą pripažįsta, bet įvairiai supranta.

O kas dėl Biblijos, tai Maikis visai teisingai pasakė, kad ji yra senos pasakos ir tai netobulos. Biblijoj sakoma, kad Dievas sutvėręs šviesą ir tą šviesą atskyręs nuo tamsybės, šviesą praminęs diena, o tamsybę naktimi ir tai stojosi iš vakaro ir iš ryto pirmą dieną. (1 Mozės 1:3-5.)

Toliau Biblijoj sakoma, kad Dievas sutvėręs saulę ir mėnesį tik ketvirtą dieną. (1 Mozės 1:14-19.) Kyla klausimas, kas švietė ant žemės per pirmas tris dienas? Kaip šitą klausimą Dr. A. Krisiukėnas išaiškins? Man išrodo, kad tas aprašymas yra pasenęs.

Toliau, rojaus aprašymas, žmogaus nukrėtimas iš molio, šonkaulio išlupimas, obuoliuko suvalgymas, žalčio kalbėjimas žmogaus kalba, ar tas nepanašu į pasaką vaikam, arba Kalėdų senelį su dovanomis? Ir pilna Biblija tokių juokingų pasakų, kurioms vargiai ir Dr. A. Krisiukėnas tikės. Tai ar galima pripažinti, kad tokios pasakos būtų Dievo žodis?

Kas dėl išreikštos Dr. A. Krisiukėno minties, kad Maikis apdrapstė purvais mūsų demokratinę santvarką, kurios pagrinde yra Dievo žodis, toks išsireiškimas neatitinka tiesai, nes Maikis ten nieko nekalbėjo nei už, nei prieš Dievą. Maikis tik atmetė Biblją, nes ji šiems laikams nebetinka ir jos negalima laikyti Dievo žodžiu. Tai anų dienų žmonių išminties padaras, kurį vienas gali pripažinti, kitas ne. O jeigu vienas atmeta tą, ką kitas pripažįsta, tas nėra purvais drapstymas, o tik laisvas savo nuomonės išreiškimas. Dr. A. Krisiukėnas gerai žino, kad mes gyvenam demokratinėj šaly, kurioj savo nuomonę galima pareikšti visais klausimais.

Sako, Biblija yra teismuose. Atminkite, kad visokių žmonių dar yra, taigi ir tokių, kurie dar laiko Biblją Dievo žodžiu, todėl ir teismai ją laiko, bet tas nėra joks įrodymas, kad Biblija yra Dievo žodis.

Albertos Gyventojas.

Montreal, Canada.

Geriau Vėliau Negu Niekad

Gerbiamieji keleviečiai, pasivėlinau pasveikinti tamstas 50 metų sukakties proga, bet sakoma—geriau vėliau negu niekad, todėl sveikinu visą "Keleivio" štabą ir bendradarbius.

Per tą laiką perskaičiau daug gražiausių sveikinimų ir straipsnių, kurie atskleidė "Keleivio" gyvenimą nuo pat gimimo. Juos įdomu buvo skaityti.

"Keleivio" Nr. 22 radau B. Luckienės "Jis Mirs su Rūtele" straipsnį, kuriame rašo apie Andrių Vaišnį. Tai bus tas pats Andrius, su kuriuo mes gyvenome kaimynystėje apie 28 metus. Gal bus Luckienei įdomu žinoti, kad Andrius buvo vedęs prieš 25 metus, prieš 4 metus jam nupiovė vieną koją. Ilgokai pasirgęs, jis bene prieš 2 metus mirė, palikęs žmoną, sūnų ir dukterį, kurie dabar visi kartu tebegyvena.

Šią proga siunčiu $10. Iš jų prašau sumokėti metinę prenumeratą ir už kalendorių, o kas liks, skiriu Maikiui su tėvu. Lai jie mus lanko kiekvieną savaitę.

A. Botyrienė.

RED. PASTABA. — Andrius Vaišnis, kurį B. Luckienė turėjo galvoje, yra gyvas, sveikas ir gyvena tolimoj Albertos provincijoj. Taigi, Tamstos minimas Vaišnis, kad ir vienvardis, bus kitas asmuo.

PIANISTĖ—GRAŽUOLĖ

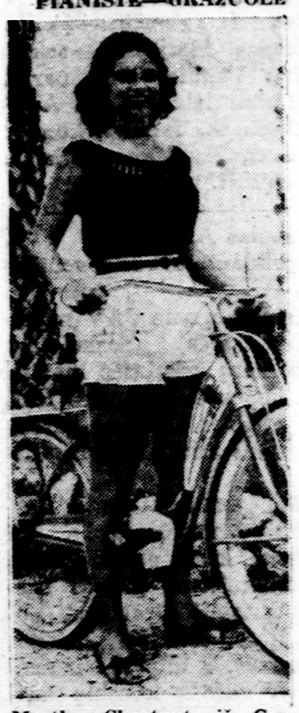

Martha Chestnut, iš Conway, So. Carolina, 19 metų, yra pianistė, bet ji išrinkta savo valstijos gražuole ir dalyvaus visų Jungtinių Amerikos Valstybių gražuolės konteste Atlantic City. Ją matome pasiruošusią pasivažinėti dviračiu.

SVARBU SOTŲS PUSRYČIAI

Daug kas mūsų į pusryčius nekreipia dėmesio, daug kas tik per virtuvę prabėgdamas kąsnį pakanda ir kavos gurkšnį išgeria, o netrūksta ir tokių, kurie ir visai nieko neragavę išskuba į darbą. Mokslininkai sako, kad tai yra labai žalingas paprotys, kad kaip tiktai sveikatos požiūriu yra labai svarbu sočiai pusryčius pavalgyti.

Tie žinovai sako, kad per pusryčius mes turėtume suvalgyti ketvirtąją dalį maisto, kurį suvalgome per dieną. Pusryčių maistas turėtų būti įvairus,jis turi gerai "patepti" mūsų kūną, kad šis turėtų iš ko vystyti jėgą, kuri eikvojama tą ar kitą darbą dirbant. Kaip nė viena mašina negali tinkamai suktis, jei jos ratai nėra gerai ištepti, jei jai nėra duota "gazo," taip ir žmogaus kūnas reikalingas tokio "tepalo," tokio "gazo."

Jaunuolis rytą metą sočiai pavalgęs turės reikalingos medžiagos augimui, nebenorės čiulpti saldainių ar "soda pop." Iš jauno pripratęs rytą metą sočiai pavalgyti, jis tą darys ir suaugęs.

Sveika bus taip daryti ir mamytei, kuri, ryto metą gerai pavalgiusi, nebenorės vėliau nuolat ką nors pakąsti ir nebereikės jai skųstis dėl svorio priaugimo.

Iowa universiteto mokslininkai patyrė, kad pavalgę sočiai pusryčius ne taip greitai pavargsta. Tas sumažintų pramonės įmonėse nelaimingų atsitikimų prieš pietus skaičių. O jis kaip tiktai tuo metu yra didžiausias.

Net ir turintiems perdaug svorio patartina pusryčiaujant suvalgyti ketvirtadalį visos dienos maisto, nes vėliau jiems bus lengviau pasitenkinti mažesniu kalorijų kiekiu.

JUOKAI

Greitai Išmokins

"Aš tikiu, kad mes susitarsime, kai susituoksime," sako Jonas.

"Gal būti pradžioje tu nenorėsi, bet netrukus išmoksi," atsakė Ona.

Dydis Dydžiui Nelygu

Garsusis šio krašto rašytojas dainius Oliver Wendel Holmes (gimęs Cambridge, Mass., 1809 metais, miręs 1894 metais) buvo labai mažo ūgio. Kartą jis buvo pakviestas į susirinkimą, kuriame lyg tyčia dalyvavo daug aukštų žmonių. Greta jų Holmes atrodė dar mažesnis.

Holmes pažįstamas šelmiškai paklausė jo: "Aš manau, kad tamsta jauties dar mažesnis tarp tų didelių vyrų?"

Genialusis, bet kuklus ir aštraus liežuvio poetas jam atrėžė: "Taip. Tačiau aš jaučiuos kaip dešimtukas tarp centų."

Kaip žinoma, tos monetos yra vienodo dydžio, bet nevienodos vertės.

Kalti Biogi Draugai

"Kaip tamsta taip nusigėrei?" klausia teisėjas kaltinamojo.

"Aš buvau blogoje draugijoje, aukštai gerbiamas teisėjau. Žinote, mes buvome keturiese. Aš turėjau butelį degtinės, bet kiti mano draugai jo nepalietė."

Kambarys Nuomai

Išnuomuoju kambarį su visais patogumais: elektra, gazas, vandeo. Kreiptis: V. Jonika, 22 Christian St., Philadelphia 47, Pa. (29)

Reikalinga Moteris

Ieškau moters prie ligonės (lietuvės). Valgis, kambarys ir $50 mėnesiui. Daugiau žinių klauskit pas: Anastazija Laschik, Nashua St., Shirley, Mass. (30)

Paieškojimai

Aš, Ona Miliauskiūtė, iš Papiškių kaimo, Valkininkų parapijos, Trakų pavieto, Vilniaus gub., paieškau savo brolio Juozapo Miliausko iš tos pat vietos. Atvyko į Ameriką prieš pirmąjį karą. Gal būt gyveno San Francisco. Jis pats ar jį žinantieji atsiliepkit adresu: (29)
Miss Ona Miliauskiute
5 Mechanic St.
Saxonville, Mass.

Paieškau savo vyro Adomo Petrausko (Adam Petrick), kuris prasišalino 1915 metais. Girdėjau, gyvena Detroit, Mich. Prašau atsiliepti, nes yra liūdna žinia. Kas jį žino, gyvą ar mirusį esant, praneškit—atlyginsiu. (27)
Elizabeth Petrauskas
10746 Edbrooke Ave.
Chicago 28, Ill.

Paieškau Antaną Pilibaitį ir Albiną Panumį iš Kulalių kaimo, Mosėdžio valsčiaus. Girdėjau, kad gyveno Anglijoje. Jie patys ar kas jųos žino malonėkit parašyti šiuo adresu: Mr. V. Navonis, 48 Pinewood Ave., Billerica, Mass., U.S.A. (25)

Petronelė Lingvinas ar jos sūnus Peter Lingvinas prašomi tuoj pat susižinoti su John C. Fatinis, administratoriu mirusiojo Wallis Lingvino turto, 2101 Northampton Street, Easton, Pennsylvania, arba kreiptis į advokatą Herbert Toff, Alpha Building, Easton, Pennsylvania. (29)

APSIVEDIMAI

Paieškau draugės, kuri norėtų gyventi mažam miestely, nes vienam yra nuobodu. Rašykit: (30)
Apple Orchard Service Station
Route 145
Cooksburg, N. Y.

Vedybų tikslu noriu susipažinti su vyru, ne jaunesniu kaip 50 metų ir ne senesniu kaip 60 metų. Nerašykit iš svetimų kraštų ir atsiskyrę.
Mrs. M. Gedraitis
44 Aspenwall Rd.
Dorchester 24, Mass.
(28)

TONIKAS VIDURIAM

Čia yra naminė gyduolė: mišinys šaknų, žolių ir sėklų. Ji vartojama arbatos formoje nuo šių ligų: skilvio nevirškinimo, inkstų (kidneys), odos išbėrimo, gerklės užkimimo, plaučių uždegimo, vidurių liuosavimo, pūslės ligų, širdies supykimo, šiurpuliavimo, peršalimo, dieglių, reumatizmo, bronchito, rožės, riemens degimo, galvos skaudėjimo, sąnarių gėlimo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kainuoja $4.00.

ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
South Boston 27, Mass.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

KVIEČIA VISUS Į BENDRĄ LIETUVYBĖS DARBĄ

PRIKLAUSYTI Susivienijime Lietuvių Amerikoje, tai susijungti su savo broliais ir sesėmis bendram lietuvybės išlaikymo darbui ir kovai už gražią Lietuvos ateitį.

LIETUVYBĖS SLA VAJUS, prasidėjęs Vasario 16-tą, suteikia įstojimo į SLA lengvatas visiems naujai įstojantiems. Pasinaudokite proga.

APDRAUDA Suisivienijime Lietuvių Amerikoje yra parankiausia, pigiausia ir tikriausia—sujungta su fraternalėmis naudomis. SLA apdrauda pagelbės jums ir jusų šeimai nelaimėje.

SLA VEIKLA ir jo tikslai bei praeityje nuveikti darbai ir pasiekti nuopelnai aprašyti atskiruose leidiniuose, kuriuos gausit tuojau nemokamai, jei parašysite SLA Sekretoriui:

DR. M. J. VINIKAS
307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

MES ATLIEKAM . . .
VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei tamstoms reikia—

- BIZNIO KORČIUKIŲ
- SPAUSDINTŲ VOKŲ
- LAIŠKŲ SU ANTGALVIAIS
- BET KOKIAI PRAMOGAI BILIETŲ
- PROGRAMŲ ar PLAKATŲ

"Keleivio" spaustuvė padarys tamstoms viską ir nusiųs greičiau ir pigiau, negu kuri nors kita spaustuvė. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"
636 East Broadway, South Boston 27, Mass.

Vietinės Žinios

SVARBUS MUSŲ REIKALAS

Šiemet Kanadoje rugpiūčio 18-28 d. vyksta tarptautinis pasaulio skautų sąskrydis—jamboree. Lietuviai skautai tuose pasauliniuose skautų sąskrydžiuose visuomet dalyvaudavo ir turėdavo itin užtarnautų pasisekimų.

Šiuometu, kuomet lietuviai neturi po savo kojomis savos žemės, lietuvių skautų į tuos jamboree nebeįsileidžia. Atseit, žiauria jėga pavergta lietuvių tauta, išplėšta Lietuvos nepriklausomybė, užgniaužtas tautos savarankiškumas, dar ir lietuvių tautos jaunuomenei — skautams — nebeleidžiama kitų tautų, kitų valstybių skautų akyse viešai pasirodyti.

Tačiau, lietuviams skautams pasisekdavo rasti kelių tuose sąskrydžiuose dalyvauti.

Tie tarptautiniai skautų sąskrydžiai duoda geros progos gražiai pasirodyti mūsų skautams su savomis dainomis, su savais šokiais, savo laikysena. Tuomet mūsų skiltys tuose sąskrydžiuose būdavo apgultos kitų tautų skautų ar sąskrydžio svečių. Kiekvienas skautas, dažnai pirmą sykį išgirdęs Lietuvos vardą, nugirdęs čia pat kiek apie Lietuvos praeitį, apie lietuvių kalbą, apie Lietuvos tautos šių dienų likimą, grobsto viską, kas lietuviška, kas mūsiška, kad nors ką parsivežtų į savąjį kraštą ir parodytų iš lietuvių gautas dovanėles—ar gintaro gabalėlį, ar kokią knygutę, paveiksliuką.

Tai itin gera proga pagarsinti Lietuvos vardą pasauliniu mastu. Ji ir šiandien turės didelės prasmės, jau nieko nebesakant apie tai, kad gal nevienas tų jaunuolių, dalyvavusių jamboree, bus garbingi savo krašto vyrai.

Patogus, reikšmingas pasisakymas, kas mes, kas mūsų protėviai buvo, kas Lietuva, kas jos vadai senovėje, kame ir kokia turi būti Lietuvos vieta šiandien.

Žinoma, visa tas surišta su išlaidomis. Mes patys turime jas sumesti. Lietuvių širdys niekuomet neapvildavo. Reikėdavo seniau tik priminti, tik pasakyti, štai čia yra reikalas, čia bus akinamas pasaulis apie mūsų tautos likimą šiandien, apie mūsų valstybę, apie užsmaugtą laisvą tautos gyvenimą.

Kas pažįstate skautus, šiuo metu pasakykite, kad gyvi esate, kad tautos žaizdos—jūsų žaizdos, kad tautos laisvė—jūsų laisvė, kad visi po šapelį į vieną krūvą—ir išeitingas likimas ir tautos ir mūsų priartės.

Aukas, nedelsiamai prašome siųsti: Mr. J. Tuinila, 395 Broadway, So. Boston, Mass.

Su pagarba,

GARBĖS PREZIDIUMAS:
Kons. adv. A. Shallna,
Adv. Chas. J. Kalinauskas,
Adv. J. Grigalus.

DARBO KOMITETAS:
Prof. I. Končius—pirm.; Antanas Matjoška — sekr.; Jonas Tuinila—ižd.; nariai Vytautas Izbickas, A. Andrulionis, A. Treinys, kun. J. Klimas, M. Manomaitis, I. Vilėniškis.

Konsulas A. Šalna Nepriklausomybės Šventėje

Iškilmingame JAV nepriklausomybės paskelbimo 179 metų sukakties minėjime liepos 4 d. Faneuil Hall dalyvavo ir Lietuvos garbės konsulas adv. Antanas Šalna.

Minėjimui vadovavo Bostono majoras John B. Hynes, kuris suminėdamas susirinkusiems garbės svečius pristatė Graikijos, Vokietijos, Italijos, Airijos konsulus, o taip pat ir Lietuvos garbės konsulą adv. A. Šalną.

Daktaras Vaitkevičius Lankėsi Bostone

Dr. Otonas Vaitkevičius su savo sužadėtine lankėsi So. Bostone. Čia gyvena daktaro tėvai. Dr. O. Vaitkevičius medicinos mokslus baigė Vokietijoje, Detroite atliko privalomą praktiką ir jau išlaikė dalį egzaminų, be kurių negalima privačiai gydytojo verslu verstis. Spalio mėnesį jis laikys paskutiniuosius egzaminus. Dabar jis dirba ligoninėj Detroite.

Svečias iš E. Rochester

Praeitą ketvirtadienį mus aplankė Viktoras Baika su žmona ir dukra. Viktoras Baika yra senas "Keleivio" skaitytojas. Prieš 27 metus jis yra gyvenęs Bostone, o dabar gyvena East Rochester, N. Y., ir dirba pianų fabrike. Jis buvo atvykęs atostogų metu aplankyti Cambridge gyvenančius du brolius ir draugus bei pažįstamus Bostone ir apylinkėj. Baika sumokėjo prenumeratą už 2 metus ir žmonai nupirko dovanų "Naują Valgių Knygą."

Teisininkų Iškyla

Liepos 10 d. vietos teisininkai surengė iškylą į Bridgewater, Mass., esantį kalėjimą mažesniems nusikaltėliams, o iš ten nuvykę į Casa Loma, kartu maloniai praleido pavakarę.

Gerai, kad Bostono teisininkai, nors šiuo metu priversti kitokį darbą dirbti, nenustoja domėtis jų profesiją liečiančiais reikalais.

Giria Glen Cove

Frank Ramanauskas iš Norwoodo su šeima važinėjosi Cape Cod. Jie sakosi daug kur sustoję, bet jiems geriausia patikę pas Birutę ir Petrą Peldžius, kurie Onset, Mass., Onset ir Ocean gatvių kampe nesenai įsigijo gražų Glen Cove viešbutį. Čia geras paplūdymys, jaukūs kambariai, geras maistas ir tt.

Padaugėjo Lietuviškų Šeimų

Liepos 9 d. Gražina Ulpaitė susituokė su Aleksandru Danasu. Graži vestuvinė puota buvo Tautinės Sąjungos namuose. Jaunieji gavo daug dovanų, linkėjimų žodžiu ir telegramomis. Savo "medaus mėnesį" jie žada praleisti Kanadoje.

NELAIMĖ VISUR ŽMOGŲ TYKO

Žmogus nežinai, kame tave nelaimė patiks: ji tykoja tave dažnai ir ten, kame tu jos visai nesitiki.

Štai Agneška Kuklienė iš So. Bostono užėjo į kaimyninę krautuvę kažko nusipirkti ir nepastebėjusi atvirų durų į rūsį, nuvirto. Pasėkos: sunkiai sutrenkta koja, teko gydytojo šauktis ir gydytis.

Arba Juozas Kapočiūnas, gazolino stoties vedėjas, birželio 25 d. persipiovė ranką. Rodos, menkniekis, o be daktaro neapsiėjo. Bet gerai, kad savo darbą gali dirbti.

Babravičiennę, 91 Old Harbor St., birželio 28 d. pravažiuojantis automobilis smarkiai užgavo ir sutrenkė.

Broliai Ričardas ir Jonas Kirsliai, 17 ir 18 metų jaunuoliai iš Dorchesterio, birželio 25 d. važiavo savo mašina ir policininko ženklą sekdami kryžkelėj sustojo. Iš užpakalio atlėkė didžiulis keliams taisyti sunkvežimis ir davė į Kirslių mašiną. Mašiną suplakė, bet Kirsliai laimingu būdu liko sveiki, tik baimės ir užkulniams pakako.

Blogiau buvo Romualdui Leveckui iš So. Bostono, kuris liepos 2 d. prie Walpole, Mass., kryžkelėj susidūrė su kitu automobiliu ir nukentėjo ne tik automobilis, bet jis pats ir su juo važiavusios jo žmona, sesuo ir Danutė Paplauskaitė. Jie dar laimingi, kad visų sužeidimas nedidelis.

Aloizas Petronis, agr. daktaro J. Petronio sūnus, 1 Webb St., birželio 29 d. darbe sulaužė koją. Ji dar ilgokai turės būti gipse ir jis negalės dirbti.

Laikrodžių, brangenybių krautuvės savininko Ketvirčio sūnelis patyrė, kad ir duris varstydamas gali didelio nemalonumo turėti: jis taip privėrė ranką, kad pirštelis neapsiėjo be operacijos.

Dr. Gimbutienė Rašo Anglų Enciklopedijoje

Visame pasauly žinoma "Encyclopedia Britanica" išspausdino dr. M. Alseikaitės-Gimbutienės straipsnį apie baltus.

Ir Jis Mini 50 Metų Sukaktį

Fitchburg, Mass., išeinantis suomių laikraštis "Raivaaja" mini 50 metų sukaktį. "Keleivis" jį sveikina ir linki sėkmės ateityje.

Gali Pabrangti Susisiekimas

Vėl iškeltas klausimas pakelti 2 centais susisiekimo miesto tramvajais ir autobusais kainą.

Lankėsi Chicagoje

Skautų veikėja V. Barmienė lankėsi Chicagoje ir Clevelande.

Balfo Gegužinė Rugsėjo 18

Dėl lietaus birželio 12 d. neįvykusi Balfo gegužinė bus rugsėjo 18 d. Brocktone, Romuvos parke. Balfo valdyba prašo kitas organizacijas tą dieną gegužinių ir kitokių pobūvių nerengti.

Gauna Kitą Darbą

Jūrų inž. Pranas Leščinskas, gyvenantis 5 Adams St., Dorchestery, pasveikęs po operacijos, gauna darbą prekybos laivyne.

Parduodu Saliūną

Dėl senatvės parduodu saliūną-restoraną pačiame Brocktono centre. 7 dienų laisniai, visokie įrengimai, biznis išdirbtas per 25 metus. Kaina $5.000. Kreiptis: (30)

Steve Shapman
45 Thatcher St.
Brockton, Mass.

Parduodu Namus

Prieinama kaina parduodu 2 šeimų (5—5 kambariai) namus. Apačioje dvi krautuvės. Kreiptis po 6 val. vakare telefonu SO 8-7408 arba užeikit 320 Broadway, trečias aukštas.

Parduodu Automobilį

Pigiai parduodu gerą automobilį, 1951 metų, 4 durų sedaną-fordą. Geram stovy, mažai važinėtas. Kreiptis į "Keleivio" ofisą, 636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Kambarys Nuomai

Vienam vyrui ar moteriai šviesus kambarys, su visais patogumais, žiemą šiltas. Kreiptis iš ryto ar pavakarėj į:

Mrs. Ramanauskienė
573 E. 2nd St. (penktas aukštas)
So. Boston.

LAISVĖS VARPAS
THE LIBERTY BELL

Naujosios Anglijos lietuvių
KULTŪRINĖ
RADIO PROGRAMA
WBMS, 1090 kilocyklų
Boston 15, Mass.
Sekmadieniais 12:30 iki 1:00
po pietų
Visais reikalais kreiptis:

P. VIŠČINIS
31 Bunker Avenue
Brockton 4, Mass.
Tel. Brockton 8-1159-R

RADIO PROGRAMA

Lietuvių Radio programa iš stoties WBMS, 1090 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 12 iki 12:30 val. dieną. Perduodamos lietuviškos dainos, muzika ir Magdutės Pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 East Broadway, So. Bostone. Tel. SO 8-0489. Ten gaunamas ir "Keleivis."

Steponas Minkus.

NAMŲ SAVININKAMS

Pentiname namus iš lauko ir vidaus; apkalame šingeliais; sutaisome pijazus ir dengiam bei taisom stogus. Prašome kreiptis laišku į:

John Petrus
206 Gold Street
Randolph, Mass.

Arba po pietų užeikite: 409 W. Broadway, Room 4, So. Boston, Mass.

APSIDRAUSK NUO LIGOS IR NELAIMĖS

Už $12 per metus gausi ligoje $25 pašalpos savaitei

Visais insurance reikalais kreiptis į:

BRONIS KONTRIM
598 East Broadway
South Boston, Mass.
Tel. SO 8-1761 ir SO 8-2483

Dr. B. Matulionis

Vidaus, specialiai **plaučių ir širdies ligos. Priima** bet kurią dieną, iš **anksto** susitarus telefonu ar laišku.
Telef. 22, Pascoag, Rhode Island
Adresas: State Sanatorium, Wallum Lake, Rhode Island.
Astumas: nuo Providence—24 mylios, nuo Worcester—26 m., nuo Boston ar Brockton—50 m., nuo Thompson, Conn.,—10 mylių.

EMPIRE WALLPAPER COMPANY

Savininkas Gerald Vareika
Didelis pasirinkimas visokiausių popierių ir "oilcloth" sienoms lipdyti
su didele nuolaida
135 Emerson St., k. Broadway
Atdara nuo 9 iki 6, penktadieniais iki 8 val. vakaro

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8
546 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: SO 8-1320

Tel. AV 2-4026
Dr. John Repshis
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir Šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto
495 Columbia Road
Arti Upham's Corner
DORCHESTER, MASS.

FLOOD SQUARE HARDWARE CO.

Savininkas A. J. Alekna
628 East Broadway
South Boston 27, Mass.
Telefonas SO 8-4148
Benjamin Moore Malevos
Popieros Sienoms
Stiklas Langams
Visokie Reikmenys Namams
Reikmenys Plumberiams
Visokie Geležies Daiktai

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE
409 W. Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. AN 8-0948
Res. 37 ORIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. FA 3-5515

Tel. SO 8-2712 arba BI 4-9013
Dr. J. C. Seymour
(LANDŽIUS)
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Vartoja vėliausios konstrukcijos X-RAY Aparatą
Pritaiko Akinius
VALANDOS: nuo 2-4, nuo 7-8
534 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Tel. SO 8-2805
Dr. J. L. Pasakarnis
Dr. Amelia E. Rodd
OPTOMETRISTAI
VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 6 vakaro.
Seredomis—ofisas uždarytas.
447 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

VAISTAS "AZIVA"

1—Vaistas nuo nudegimo ir nuo nušutimo vandeniu.
2—Vaistas nuo atdarų žaizdų—mostis.
3—Akių vaistas.
4—Vaistas nuo kojų niežėjimo, pirštams, tarpupirštėms ir papirštėms.
5—Vaistas nuo galvos niežėjimo.
6—Vaistas nuo kosulio. Greit pagelbsti.
Reikalaukite šitų vaistų pažymėtais numeriais. Kaina už kiekvieną numerį $1. Pinigai, čekis ar money orderis iš kalno. Adresuokit: (5-6)

Joseph Machinskas
295 Silver Street
South Boston 27, Mass.

PUIKI VIETA ATOSTOGOMS
IŠVAŽIAVIMAMS, PARENGIMAMS
Ant Romantiško Marių Kranto

Glen Cove HOTEL

ONSET AVE. ir OCEAN ST. kampas, ONSET, MASS.

Privačios, švarios, šilto vandens (virš 70 laipsnių) maudyklės, vėsusis "Neptune Room" turtingas įvairiausiais gėrimais, erdvi šokiams vieta.

Atostogaujantiems šviesūs, erdvūs kambariai poilsiui. Puikiai įrengtas televizijos kambarys, kortavimo ir kitokių žaidimų kambarys. Svečiams privati parkinimo vieta užpakalyje viešbučio.

Dėl kambarių rezervavimo, sąlygų ir kitais reikalais skambinti Wareham 563, arba rašykite: Glen Cove Hotel, Onset Ave., Onset, Mass.

Automobilių važiuoti 28 keliu į Cape Cod iki rodyklės į Onset.

Visus maloniai kviečiame atsilankyti susipažinti.

Savininkai **Petras ir Birutė Peldžiai.**

Lietuviai Vasarotojai!

Daug patogių ir puikių kambarių Jūsų laukia Cape Code, netoli jūros. Yra privatus paplūdimis. Galima naudotis ir virtuve. Galima išnuomuoti kokiam norima laikui. Kainos prieinamos.

COLONIAL HOUSE
Monument Beach -:- Beach Street
Telefonas Buzzard Bay 3251

Galima telefonuoti ar rašyti dėl susitarimo Colonial House adresu. Klausti savininką J. Strekauskas.
Patogus susisiekimas geležkeliu rytą ir vakarą tiesiai iš Bostono. Automobiliu važiuoti per Bourne tiltą. (30)

EUROPEAN STYLE DUONA

Gaunama Visame Bostone ir Apylinkėse. Reikalaukite Savo Krautuvėse European Style Duonos, Visur Pristatome. Gardi, Lietuviška Ruginė Duona. Kepame jau 40 Metų. Būsite Patenkinti.
BRIGHTON BAKERY
64 Lincoln Street -:- Brighton, Mass.
Telefonas ST 2-8411

TAUPYKITE $ $ $ JŪSŲ KŪRO IŠLAIDOSE
Leiskite mums įdėti naują, gerai dirbantį
Tylų, Automatišką Aliejaus Pečių
Už Specialinę Pardavimo Kainą

visiškas įtaisymas **$250**

Įmokėti Nereikia Nieko—Išsimokėti per 3 metus
FORTUNA FUEL CO.
45 Dorset St., Dorchester Šaukit GE 6-1204

VIETA PIKNIKAMS UŽ DYKĄ

Dykai parkas ir byčiai piknikams nuo pirmadienio iki penktadienio! Graži vieta mokyklų, dirbtuvių ir prietelių išvažiavimui visai nemokamai.

Šeštadieniais ir šventadieniais vieta apmokama pagal susitarimą.

Telefonuoti TAunton 2-3716 arba rašyti Mr. Frank Rožėnas, 488 Main St., Raynham, Mass.

LINKSMA LIETUVIŠKA UŽEIGA
CASA LOMA, Inc.
Ant Mėlsvo Robins Pond Kranto
Main St., East Bridgewater, Mass., on Route 106
Skanūs Valgiai—Įvairiausi Gėrimai—Pizza

Šokiams groja 5 asmenų Eddie Martin orkestras trečiadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais—didžiausia apylinkėj šokių svetainė. Tinkama vieta vestuvėms ir kitokiems parengimams. Dėl informacijų telefonuokit: BRidgewater 855.

Sekmadieniais nuo 4 iki 8 val. groja ir dainuoja "Singing Sweethearts" Bill & Tex

Atsilankykit susipažinti. Maloniai kviečia savininkai:
Alfonsas Steckis, Povilas Lapėnas Jr. ir Aleksandras Chaplikas